

ADVIEZEN THEATER

Op naam

FRASCATI

Frascati is een grootstedelijk platform dat artistieke innovatie verbindt aan maatschappelijke impact op de stad Amsterdam. Met De (on)vertelde stad heeft Frascati een programmaliijn opgezet waarbij het zich richt op de ontwikkeling van theater in co-creatie met maatschappelijke instellingen, zoals woningcorporaties of psychiatrische instellingen. In Nieuw-West opende Frascati het Pop-up Theater van Deysse. De theatermakers die zich via Frascati konden ontwikkelen, stromen door naar BIS-gezelschappen en trekken de aandacht met hun geëngageerde voorstellingen. Meestal zijn ze ook onderzoeker, journalist en co-creatiemaker. In de afgelopen jaren heeft Frascati samenwerking gezocht met Podium Mozaïek, de Meervaart, Tolhuistuin en het Bijlmer Parktheater. Samen ontwierpen ze de dramaturgische tafel.

In de komende periode wil Frascati de banden met Podium Mozaïek en Bijlmer Parktheater verstevigen. Ook de langjarige samenwerking met ITA, rond het begeleiden van toptalent voor de grote zaal en de ondersteuning van toneelschrijvers, wordt voortgezet. Als een van de initiatiefnemers van het landelijke Vlakke Vloer Platform, beijvert Frascati

zich voor de eigen producties meer speelbeurten te organiseren elders in Nederland en Vlaanderen. Frascati 4 wordt in de komende jaren als een werk- en ontmoetingsplek voor jonge makers ingericht. Vaste bespelers en huisgenoten vormen het hart van de programmering; deze bespelers zijn ook betrokken bij Frascati Issues, waarbinnen maatschappelijke thema's op theatrale wijze geagendeerd worden.

Frascati doet veel publieksonderzoek en is bezig de vaste kern van trouwe bezoekers met gerichte marketing (onder meer via social media) uit te breiden. Hierbij richt de instelling zich vooral op de leeftijdsgroep 18 tot en met 26 jaar. In de samenwerking met scholen zijn er intensieve en doorlopende contacten met het middelbaar en het voortgezet onderwijs. Jaarlijks komen zo'n duizend leerlingen (14+) in klassikaal verband met Frascati in aanraking. Een belangrijke prioriteit voor Frascati is het versterken van de internationale programmering.

ADVIES

Artistiek belang

Frascati heeft een gedegen aanvraag voorgelegd, waarbij voortgebouwd wordt op de huidige programmaliijnen. De Amsterdamse Kunstraad ziet het beeld bevestigd dat hij heeft van de artistieke organisatie: breed georiënteerd, een veelgevraagd partner die een groot en groeiend netwerk onderhoudt en maatwerk biedt aan nieuwe makers. De geproduceerde en geprogrammeerde voorstellingen zijn veelal van goede kwaliteit, artistiek vernieuwend en urgent. Wat de kunstraad betreft neemt Frascati een belangrijke positie in het Amsterdamse en Nederlandse theaterbestel in.

De missie van de instelling vertaalt zich naar vier stedelijke ankerpunten. De kunstraad vindt ze goed gekozen, ook in relatie tot de kerntaken produceren, programmeren en verbinden. De op de stad gerichte programmaliijnen, zoals De (on)vertelde stad, geven de instelling een onderscheidende signatuur met maatschappelijke relevantie. Het

programmaonderdeel Frascati Issues krijgt een vervolg met herkenbare thema's.

De kunstraad vindt de programmering een interessante selectie van kwalitatief theater- en dansaanbod gericht op verschillende leeftijden en doelgroepen, eigenzinnig en discipline overschrijdend. Naast de vaste bespelers en huisgenoten is er ruimte voor onbekende namen uit binnen- en buitenland. Daarbij doet Frascati een oprechte poging om meer buiten het centrum te spelen. De plannen om te investeren in het huidige dansklimaat wekken vertrouwen door de genoemde samenwerkingspartners.

De ambitie om meer internationaal werk te presenteren is begrijpelijk en zou een aanvulling kunnen betekenen op het aanbod in Amsterdam. Recentelijk presenteerde Frascati werk van onder meer Quesne, Rimini Protokol en Forced Entertainment. De kunstraad kijkt uit naar de samenwerking met Manchester en Barcelona. Frascati heeft namelijk eerder bewezen een goede neus te hebben voor internationaal aanstormend talent. De instelling maakt deel uit van diverse, soms informele Europese netwerken. Met Vlaamse partners als het Kunstenfestivaldesarts, CAMPO, Toneelhuis en Monty deelt de instelling een fascinatie voor dezelfde kunstenaars die geregeld leidt tot coproducties. De kunstraad vraagt zich wel af of er ook wordt samengewerkt met de buurman in de Nes, de Brakke Grond.

De eigen producties geven blijk van een goede begeleiding. Met ruim dertig eigen producties per jaar levert Frascati een aanzienlijke bijdrage aan talentontwikkeling. De komende jaren gaat Frascati intensief samenwerken met DAS Graduate School, en via co-creatie en *embedded theatre* komt documentair werk tot stand dat vaak direct op de stad betrekking heeft. Voorbeelden hiervan zijn het werk van Naomi Steijger en Timo Tembuyser in de flat Groeneveen in Amsterdam Zuidoost, of van Priscilla Vaudelle in een psychiatrische instelling voor jeugd en jongeren. Uit de aanvraag blijkt duidelijk naar welk type makers Frascati op zoek is, maar niet waarom juist voor deze namen is gekozen. Frascati biedt op verschillende manieren ruimte aan jong talent. Het nieuwe initiatief Frascati Verbond spreekt tot de verbeelding en is een in potentie waardevol instrument tot reflectie en intervisie. De kunstraad is nieuwsgierig naar de

inhoudelijke uitwerking van de programma's en hoopt dat de samenwerking verder strekt dan het overhandigen van een sleutel alleen.

De kunstraad denkt bovendien dat Frascati een meer debatbepalende rol zou kunnen innemen, zoals de instelling eerder initiatiefnemer of bondgenoot was bij De Agenda of De Mars der Beschaving.

Belang voor de stad

In de aanvraag wordt veelvuldig gereflecteerd op de rol in de stad. Frascati vult deze in door het aangaan van maatschappelijke samenwerkingen met bijvoorbeeld tehuizen en woningcorporaties. Deze samenwerkingen zijn in de plannen goed gemotiveerd, leveren soms sponsoring op in natura en bieden een inhoudelijke verdieping aan programma's. Dat deze contacten een duurzaam karakter hebben, valt te prijzen, hierdoor dragen ze bij aan de worteling van Frascati in wijken buiten het centrum. Middels de makers van het kleinschalige Pop-up Theater van Deysse, heeft Frascati zich sterk met de Van Deyssebuurt verbonden. De kunstraad is enthousiast over de nieuwe plannen rond co-creatie met buurtbewoners, dit keer in Zuidoost.

Binnen het culturele veld is Frascati een veelgevraagd partner. Bij de dramaturgische tafel schuiven de artistieke teams van het Bijlmer Parktheater, Podium Mozaïek en de Meervaart aan om expertise uit te wisselen omtrent talentontwikkeling. De samenwerking krijgt eveneens vorm in het jaarlijkse festival Town Tales, waarin Frascati participatief werk van een nieuwe generatie theatermakers presenteert.

Co-creatie krijgt een groter aandeel binnen het programma van Frascati. De kunstraad is verheugd te lezen over de nieuwe plannen STEMMEN UIT BETON en Platform, in partnerschap met ggz-instellingen. Ook in contextprogramma's geeft Frascati blijk van een duurzame verbinding met de stad. Educatie blijft gericht op de bovenbouw van het middelbaar onderwijs (vmbo/havo/vwo) en vervolgopleidingen. Jaarlijks bezoeken ongeveer duizend leerlingen/studenten Frascati. Het bereik van de educatie blijft gelijk, de kunstraad denkt dat hier meer kansen liggen.

Frascati is op verschillende manieren betrokken bij versterking van de kunstensector. De Podiumpas, die avontuurlijk en verdiepend

aanbod toegankelijk maakt voor een groot publiek en definitief ingevoerd wordt in seizoen 20/21, is hier een voorbeeld van. Met het oog op verdere stedelijke uitbreiding van Amsterdam vraagt de kunstraad zich af of aanvangstijden een drempel op kunnen werpen voor publiek uit verder weg gelegen stadsdelen. Het is positief dat jong publiek in korte tijd zijn weg naar Frascati 4 heeft gevonden.

Uitvoerbaarheid

De aanvraag van Frascati bevat een degelijke begroting. De kunstraad denkt dat er meer (sponsor)geld te halen valt uit de samenwerking met partners. De instelling staat bekend als een solide en kundige organisatie. Prestaties van Frascati uit het verleden bieden de kunstraad voldoende vertrouwen wat betreft uitvoerbaarheid.

De ingeschatte zaalbezetting lijkt de kunstraad reëel. Op het vlak van publieksbinding en -onderzoek bedient Frascati zich van geavanceerde programma's die de zogeheten *customer journey* in beeld brengen. Nieuwe en waardevolle verhalen worden niet alleen op het podium, maar ook via social media gedeeld. De zaalcapaciteit in het landelijke circuit van vlakke vloeren is beperkt en wordt steeds kleiner. De vraag of alle makers met wie Frascati in zee gaat genoeg vlieguren kunnen maken om door te breken, kan hierdoor niet zomaar met 'ja' worden beantwoord.

Frascati ging in het voorjaar van 2020 over naar een model met een raad van toezicht. De kunstraad vindt het een goede ontwikkeling dat er ruimte voor tegenspraak georganiseerd wordt. De kunstraad is eveneens positief over het besluit het zaalpersoneel weer in dienst te nemen. De instelling volgt de Cao Toneel en Dans voor de beloning van al haar (vaste en tijdelijke) personeel. De kunstraad zou Frascati willen aanraden te blijven inzetten op een redelijke vergoeding voor jonge makers bij Fraslab. Frascati zet zich terecht in voor een veilige werkomgeving.

Diversiteit en inclusie

De programmering van Frascati biedt een variëteit aan verhalen, verteld vanuit verschillende culturele en maatschappelijke perspectieven.

Dat komt sterk tot uiting in Town Tales, het festival in samenwerking met Bijlmer Parktheater en Podium Mozaïek. De kunstraad is verheugd te lezen dat Frascati middels het Schrijfhuis de komende tijd meer ruimte biedt aan de zoektocht naar een bredere canon. De instelling slaagt er wat de kunstraad betreft in, de pluriformiteit van de stad te representeren op het podium.

Diezelfde ambitie heeft Frascati wat betreft haar publiek. In de aanvraag wordt een aantal doelgroepen omschreven, waarbij Frascati met name inzet op internationaal publiek en jonge diverse Amsterdammers. De instelling hoopt dit te bereiken door context te bieden en de dialoog aan te gaan. Gezien de huidige publiekssamenstelling kunnen deze instrumenten weleens onvoldoende blijken. Ambities in het opzoeken en binden van nieuwe gemeenschappen aan Frascati zouden concreter vorm moeten krijgen. Produceren en presenteren buiten het centrum levert een goede bijdrage aan publieksverbreding. De kunstraad vraagt zich wel af of dit publiek 'meegenomen' wordt naar ander aanbod van Frascati. In het actieplan licht de instelling de mate van diversiteit binnen het personeelsbestand toe. Frascati ziet middels verschillende samenwerkingspartners nieuwe ingangen tot werving. Vooral wat betreft culturele diversiteit denkt de kunstraad dat de organisatie de meerstemmigheid van de stad nog niet voldoende weerspiegelt. Frascati erkent die noodzaak, maar noemt geen streefcijfers.

Frascati wordt op naam in de Amsterdam Bis 2021-2024 opgenomen.

Huidig	€ 2.096.301
Huidig 2020*	€ 2.115.168
Gevraagd	€ 2.200.000
Advies	€ 2.040.168

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020

INTERNATIONAAL THEATER AMSTERDAM

Internationaal Theater Amsterdam (ITA) is de voorzetting van Toneelgroep Amsterdam en Stichting Stadsschouwburg Amsterdam, die in 2018 gefuseerd zijn. ITA produceert én programmeert internationaal toonaangevende toneel- en dansvoorstellingen. In het gebouw, dat sinds 1894 aan het Leidseplein is gevestigd, vinden diverse festivals plaats en spelen zowel de BIS-gezelschappen als een aantal fondsgezelschappen, wanneer zij Amsterdam aandoen. Het huis houdt zich via de ITA-Academy met talentontwikkeling bezig en bouwt aan een permanente relatie met de stad, maar ITA verhoudt zich evenzeer tot Nederland en de hele wereld. ITA wil een springplank zijn voor de makers van nu en morgen. Hoogtepunten in de internationale programmering van de afgelopen jaren zijn de voorstellingen van Robert Wilson, met Isabelle Huppert, en van William Forsythe.

Voor het Kunstenplan 2021-2024 kondigt ITA vijf grootschalige projecten in de regie van algemeen directeur Ivo van Hove aan, een project zal te zien zijn in het Amsterdamse Bostheater, waarmee ITA de banden aanhaalt. ITA investeert eveneens in de samenwerking met de Meervaart met het project Lijn 1. Robert Icke wordt na Simon Stone de tweede

gastregisseur en Halina Reijn debuteert in 2021 als regisseur. Nieuw is ook het initiatief om de voorstellingen van het eigen ensemble via streaming uit te zenden in tachtig bioscopen door het hele land. Daarnaast ontvangt ITA de livestream van de Comédie-Française en andere internationale theaters. ITA blijft de thuisbasis van het Holland Festival en het Nederlands Theaterfestival en wordt ook het kloppend hart van uiteenlopende festivals als ADE en IDFA. Op dansgebied start ITA een samenwerking met Nicole Beutler, naast de vaste relatie met Club Guy & Roni. ITA blijft hoofdproducent van Julidans.

De internationale positie van ITA wordt versterkt door langdurige partnerschappen aan te gaan met buitenlandse podia, zoals het Barbican Centre (Londen), BAM (New York), Théâtre de la Ville (Parijs), The Factory (Manchester, in oprichting) en het theater van Tiago Rodrigues in Lissabon.

ADVIES

Artistiek belang

Na de fusie van Toneelgroep Amsterdam (TA) en Stadsschouwburg Amsterdam (SSBA) is ITA in korte tijd uitgegroeid tot een sterk podium met eigen gezelschap, dat in staat is de toon te zetten in Europa door een artistiek hoogwaardige theater- en dansprogrammering. Het podium aan het Leidseplein toont kwalitatief hoogstaande (inter)nationale programmering aan een groot publiek.

De Amsterdamse Kunstraad is onverminderd positief over het werk van het gezelschap, dat nationaal en internationaal als excellent te boek staat. Met groot vakmanschap worden voorstellingen geproduceerd, over thema's die raken aan de huidige tijdsgeest. De deconstructivistische blik op repertoire, gecombineerd met een diepgravende interesse in de emotionele kant van de menselijke psyche, levert intense theatrale ervaringen op. Buiten de landsgrenzen is ITA een waardevol ambassadeur van het Nederlands theater.

De kunstraad merkt op dat de geplande producties voor de komende periode beknopt beschreven worden, met uitzondering van de serie *The age of...* die door Ivo van Hove zelf geregisseerd zal worden. Deze serie, waarin sterk gereflecteerd zal worden op de wereld om ons heen, vindt de kunstraad zonder meer prikkelend. Bij de opsomming van regisseurs die in de komende jaren bij ITA zullen werken, mist de kunstraad een motivatie voor de keuze van zowel regisseur als productie. Gezien de kwaliteit van de gekende regisseursnamen heeft de kunstraad zonder meer vertrouwen in de voorgestelde programmering. De meeste makers vertonen verwantschappen met Van Hoves eigen signatuur. Mede daarom had de kunstraad graag gelezen binnen welke overkoepelende, artistiek-inhoudelijke lijn dit werk geplaatst wordt. De kunstraad vindt het enigszins teleurstellend dat er bij het ensemble weinig plaats lijkt voor nieuwe/jonge Nederlandse regisseurs; van de dertien gastregisseurs is alleen Halina Reijn nieuw op dit vlak en zij is eveneens de enige vrouw in dit rijtje. De kunstraad vindt dat een gezelschap met een sterke voorbeeldfunctie meer aandacht aan de genderbalans in de selectie van makers zou moeten besteden. Bij de TA-2 producties evenals de juniorproducties zijn gelukkig meer vrouwelijke makers betrokken. De kunstraad hoopt op doorstroom naar producties voor de grote zaal.

Het merendeel van de gekozen makers komt van buiten de landsgrenzen. De kunstraad vraagt zich af of, en op welke manier, de voorstellingen die zij zullen maken een lokale verankering krijgen. Een instituut als ITA zou een voortrekkersrol kunnen spelen bij het agenderen van maatschappelijke thema's, maar de kunstraad ziet dat nauwelijks terug in de (artistieke) plannen van het ensemble.

De accentverschuiving van Brandhaarden, niet meer rond een enkele maker maar meer thematisch, biedt ruimte voor multidisciplinair aanbod. Dit is positief, maar de kunstraad vindt ook dat het risico aanwezig is dat dit het scherpe profiel van het festival verzwakt. Het vervlechten van programmeren en produceren heeft voordelen, naar nu al blijkt. De artistieke meerwaarde van de fusie kan volgens de kunstraad in de komende tijd nog sterker tot uiting komen. Zo zouden de thematieken in de eigen producties terug kunnen komen in bijvoorbeeld de programmering, de educatie of de publiciteit. Met de inzet van podcasts, video-inleidingen en

digitale magazines geeft ITA aan, een nieuwe weg in te slaan in het bieden van context bij de programmering aan een (potentieel nieuw) publiek. In een advies over de fusie gaf de kunstraad destijds aan dat deze niet ten koste van de programmering van de Stadsschouwburg en van de verbindingen tussen dit gebouw en de rest van de stad zou mogen gaan. De kunstraad constateert dat die zorg grotendeels ongegrond is gebleken. ITA heeft in de afgelopen tijd intensief gewerkt aan het opbouwen van relaties met instellingen buiten het centrum, zoals de Meervaart en het Amsterdamse Bostheater. De samenwerking tussen ITA en de Meervaart in Nieuw-West, onder de noemer Lijn 1, kan op waardering rekenen van de kunstraad.

In de programmering krijgt de band met de stad ook meer handen en voeten door de keuzes voor festivals en in producties van huisgezelschappen. De komst van IDFA (het festivalhart) kan spannend zijn. De cross-over van theatrale documentaires en documentair theater is interessant. En ook de perspectiefprogrammering met Pakhuis de Zwijger en De Balie klinkt weloverwogen en doordacht.

De kunstraad vindt de internationale programmering sterk. London Calling is een nieuw programmaonderdeel, met potentieel inspirerend nieuw aanbod. Kijkend naar hoe de stad steeds internationaler wordt, vindt de kunstraad het een slimme zet om hiermee aansluiting te zoeken bij nieuwe doelgroepen. Het is goed dat het publiek bij ITA terecht kan voor de volle breedte van gesubsidieerde dans. De internationale component in het dansaanbod is sterk en past bij de focus en uitstraling van het instituut ver buiten de landsgrenzen. De kunstraad mist echter nieuwe aanwas in de programmering.

Hoewel dans ongeveer 40% van het gehele aanbod bestrijkt, vindt de kunstraad de aandacht voor dansbeleid in het ondernemingsplan van ITA teleurstellend. Ambities op het gebied van dans zijn minimaal geschetst. Er is geen visie op dansprogrammering geformuleerd en de keuze voor dansmakers wordt niet nader toegelicht. ITA heeft een brede verantwoordelijkheid, ook voor de dans, maar uit het plan spreekt weinig urgentie. Het festival Julidans vormt een belangrijke component in de dansagenda van het podium. Daarom, en gezien de financiële afspraken die hieraan ten grondslag liggen, verbaast het de kunstraad dat dit

toonaangevende internationale dansfestival slechts kort inhoudelijk wordt toegelicht in de plannen.

Belang voor de stad

ITA heeft zich in korte tijd ontwikkeld tot een coherent geheel, waar productie en programma samenkomen. Het publieksbereik van de artistiek interessante voorstellingen is groot. Daarmee is de instelling van onmiskenbaar belang. ITA heeft een uitgesproken profiel en een stevige positionering ten opzichte van andere gezelschappen. De instelling met Ivo van Hove aan de top, functioneert als internationaal boegbeeld voor de stad en voor Nederland.

ITA is een baken van en voor de internationale avant-garde van de podiumkunsten, door de programmering van belangwekkende producties en de contacten met een groot internationaal netwerk. ITA levert een belangrijke bijdrage aan de versterking van het aanbod van internationale kunst en cultuur in de stad.

De ambitie een afspiegeling van de stad in de zaal terug te zien, is lovenswaardig. Hoe dat voelbaar kan worden voor potentieel publiek blijkt niet uit de aanvraag. Wel weet de instelling de toegankelijkheid te vergroten, door een paar concrete plannen: het vervroegen van aanvangstijden, het continueren van het busproject en het tweetalig maken van alle communicatie.

ITA stelt, aan te sluiten op de stadsdeelprofielen, zoals omschreven in de Hoofdlijnen Kunst en Cultuur 2021-2024. Hiertoe wordt een aantal valide instrumenten en strategieën ingezet, maar de specifieke verbinding tussen een profiel en het gekozen marketingmiddel mist. Onder de noemer ITA-Media wordt een aantal digitale plannen gebundeld die kunnen leiden tot meer verbinding met publiek. De kunstraad is nog niet enthousiast over het voornemen gestreamde voorstellingen te gebruiken voor cultuureducatie. Tot dusver leek juist het van dichtbij ervaren en het ontdekken van de eigen creativiteit de ingeslagen koers voor educatie binnen ITA. Het streamen kan wel bijdragen aan de zichtbaarheid van het gezelschap en om het aanbod voor publiek buiten Amsterdam toegankelijk te maken.

Het hoofdstuk over verbreding en vernieuwing van publiek roept bij de kunstraad vragen op. ITA wil graag een huiskamer voor alle Amsterdammers zijn, maar in het plan staat nauwelijks hoe de instelling dit wil bereiken. ITA geeft weliswaar aan, verschuivingen binnen het totale publiek te willen realiseren, maar legt niet uit hoe. Vier jaar geleden constateerde de kunstraad dit ook al. ITA slaagt er onvoldoende in een brede afspiegeling van de Amsterdamse bevolking binnen te krijgen.

Nieuw initiatief is de ITA-Academy: een bundeling van alle talent-, educatie- en perspectiefprogramma's, die volgens het plan zijn ontwikkeld vanuit één visie. Wat die specifieke visie is, blijft onbelicht. De kunstraad vraagt zich af hoe de activiteiten samenhang krijgen en op welke wijze verschillende doelgroepen zullen worden benaderd.

ITA neemt op het gebied van educatie een belangrijke plek in het Amsterdamse veld in. Educatieactiviteiten zijn uiteenlopend, gericht op jong publiek, talent en amateurs en in samenwerkingen van primair onderwijs tot kunstvakonderwijs.

De juniorproducties zijn van hoogwaardige kwaliteit en weten urgente, maatschappelijke thema's te vertalen naar de leefwereld van jongeren. De kunstraad is enthousiast over de samenwerking met Het Nationale Theater (HNT) in MAAK en de toolkit die een kwaliteitsimpuls kan geven aan groep 8-musicals. Talentontwikkeling omvat eveneens een breed palet aan activiteiten, van stages en summerschools tot aan de begeleiding van makers als Simon Stone en Julien Gosselin. Het talentontwikkelingstraject ITA2-regie heeft succesvolle regisseurs opgeleverd, met een zichtbare doorstroom naar het veld (met uitzondering van ITA zelf). Dit wordt gecontinueerd. Met Frascati wordt specifiek met ITA-2 schrijvers, middels stukken voor grotere ensembles ingezet op talentontwikkeling voor de grote zaal. De kunstraad had graag een bredere selectie van schrijvers en regisseurs gezien, met meer vrouwen, en die meer recht doet aan de diversiteit van de Amsterdamse samenleving.

De aanvraag etaleert een rijke lijst aan partnerorganisaties. Samenwerkingen uit het verleden, zoals die met het Amsterdamse Bostheater, waarin de schouwburg de marketing en kaartverkoop op zich nam, hebben zich vertaald in plannen voor een coproductie met het ensemble. Het is een positieve ontwikkeling hoe ITA in toenemende mate

verantwoordelijkheid neemt binnen het theaterlandschap. De deur staat open. ITA staat andere professionals bij met raad en daad. Of het nu gaat om expertise in logistiek, coaching in het bespelen van de grote zaal, het delen van ruimtes (van studio tot opslag) of het mede faciliteren van discouursvormende avonden als Aanvang! en Requiem voor Tomaat.

Uitvoerbaarheid

Aan de uitvoerbaarheid van de plannen hoeft volgens de kunstraad niet getwijfeld te worden. ITA, en in het verleden SSBA en TA, staat bekend als een solide en kundige organisatie. De instelling kent een gezonde bedrijfsvoering. De begroting lijkt in balans, met een gedegen bijdrage aan cofinanciering.

Er wordt zwaar geleund op Amsterdamse subsidiëring. Minder zwaar dan op het eerste gezicht lijkt: 1,9 miljoen euro, die eerder behoorde tot de 'vaste subsidies kunstplan', is verschoven naar de exploitatiebegroting van ITA.

ITA benadrukt in de aanvraag 'hét huis voor dans en theater [...]' te willen zijn. Het deel theater (Toneelgroep Amsterdam) beslaat een aanzienlijk deel van de begroting. De kunstraad vindt het in dit opzicht vreemd dat de financiering van de dansprogrammering deels (Julidans) separaat gezocht wordt door middel van een aanvraag bij het AFK van de Stichting Julidans. Dat terwijl de directeur van Julidans in dienst is van ITA. De kunstraad zou op termijn een andere balans willen zien in de benadering van de twee disciplines op de begroting van ITA, waarbij voor dans meer middelen worden vrijgemaakt.

In de komende periode vindt de renovatie van de gevel plaats, waar externe financiering voor is gevonden. Voor de huur van 4,1 miljoen euro ontvangt ITA 3,6 miljoen euro huursubsidie uit de post 'vaste subsidies kunstplan'. De huur van 0,5 miljoen euro voor de decoropslag aan de Kabelweg komt wel ten laste van de exploitatiebegroting. Aangezien de onderhoudskosten van 2,1 miljoen euro die ITA moet betalen aan de forse kant zijn, adviseert de kunstraad, de huur voor de Kabelweg onderdeel te maken van de 'vaste subsidies', zonder dit bedrag aan de begroting van ITA te onttrekken.

ITA kiest ervoor meer lokaal en internationaal te spelen.

Tegenover de afname van landelijke speelbeurten zet ITA streaming en het bussenproject. De kunstraad vraagt zich af of landelijk draagvlak voldoende geborgd blijft. ITA is aan het groeien in aantal activiteiten en dat staat voor de kunstraad op gespannen voet met ITA's constatering dat de rek er in de organisatie en in de financiële reserve uit is. Nu legt de instelling de rekening bij de gemeente.

ITA onderschrijft de Fair Practice Code. In de beloning van al haar medewerkers volgt de instelling de Cao Toneel en Dans. ITA is een van de weinige instellingen in het Nederlandse theaterveld die haar voltallige ensemble in vaste dienst heeft en ook zzp'ers volgens de cao-afspraken betaalt. Daarnaast biedt ITA werkervaringsplekken en op jaarlijkse basis ontwikkelingsmogelijkheden voor ruim vijftig stagiairs (mbo, hbo en wo). ITA focust zich de komende jaren op verdere ontwikkeling van de medewerkers. Hierin maakt ITA, naast externe opleidingen en diensten, ook gebruik van de mogelijkheden die de ITA-Academy gaat bieden. ITA biedt de medewerkers de kans om zich te blijven ontwikkelen via opleidingen en cursussen.

Licentiëring in buitenlandse theaters van in Nederland geproduceerde voorstellingen is nieuw voor artistiek toneel. Het kan zorgen voor meer zichtbaarheid van Nederlands repertoire op de buitenlandse podia, maar ook voor meer financiële armslag. De kunstraad denkt dat de inkomsten uit internationale tournees vooral in Azië hoger kunnen zijn dan nu begroot. Verder valt het de kunstraad op dat de ambities op het vlak van sponsoring en het uitbreiden van verhuur nog geen vertaling hebben gekregen op de begroting.

Diversiteit en inclusie

De kunstraad ziet dat diversiteit en inclusie meer aandacht krijgen in de programmering. De themaprogrammering rond de Black Achievement Month, het jaarlijkse festival Lieve Stad en het zomerevenement tijdens Amsterdam Pride ziet de kunstraad als een waardevolle toevoeging. In het ruimte bieden aan onderbelichte verhalen leunt ITA nadrukkelijk op kwalitatief sterke partnerorganisaties met een complementaire

signatuur als Urban Myth, RAST en Summer Dance Forever. Het actieplan diversiteit en inclusie gaat niet in op de keuzes die gemaakt worden in de eigen producties door het ensemble. De kunstraad ziet culturele diversiteit en de aandacht voor verhalen verteld vanuit meerstemmige of niet-westerse perspectieven, te weinig terug in het gekozen repertoire, terwijl de gekozen thema's in de reeks The Age of... hier zeker kansen toe bieden. Hiermee krijgt de ambitie een huis voor de hele stad te zijn, nog onvoldoende uitwerking in de activiteiten.

Met de themaprogrammering en de producties van partners wordt wel een divers publiek bereikt. De kunstraad is benieuwd hoe ITA dit publiek blijvend aan zich zal weten te binden. De instelling ambieert een diverser publieksbereik, specifieke ambities zijn gericht op meer spreiding in leeftijd en over de stadsdelen. Er wordt een aantal instrumenten ingezet, waaronder 'de ontwikkeling van applicaties'. De kunstraad is er niet van overtuigd dat dit een goede manier is om een diverser publiek te bereiken. De verjonging en verkleuring van het ensemble is een belangrijke zichtbare stap. *Representation matters*, daar geeft de instelling blijk van. De ambities om dit verder door te voeren in de gehele organisatie zijn er, de kunstraad had hierover graag meer concrete plannen gelezen, specifiek wat betreft de samenstelling van het artistieke team. De genoemde makers zijn overwegend wit, hierin is de instelling nog ver verwijderd van een realistische afspiegeling van de samenleving.

In haar aanvraag benoemt de instelling een grote diversiteit aan partnerschappen, gericht op jong en oud, binnen en buiten de podiumkunsten.

ITA wordt op naam in de Amsterdam Bis 2021-2024 opgenomen.

Huidig	€ 10.116.656
Huidig 2020*	€ 10.207.705
Gevraagd	€ 10.410.000
Advies	€ 10.000.000

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020

DE TONEELMAKERIJ

De Toneelmakerij maakt maatschappelijk geëngageerd theater voor jeugd en jongeren, waarbij gereflecteerd wordt op de wereld van nu. Het gezelschap verbindt voorstellingen met de belevingswereld van jonge mensen en vertelt verhalen vanuit veelkleurige perspectieven. Educatieve programma's spelen hierin een belangrijke rol. Het gezelschap gaat met zijn publiek, aan wie de Toneelmakerij vaak een eerste kennismaking met theater biedt, een dialoog aan en creëert een gevoel van saamhorigheid. Daarvoor zet het naast beproefde theaterdisciplines nieuwe en multidisciplinaire vormen in en wordt jong en bewezen talent experimenteerruimte geboden.

De Toneelmakerij houdt onder de nieuw aangetreden artistiek leider, Paul Knieriem, vast aan de koers om niet meer te gaan produceren, maar gedifferentieerder (meer aanbod voor de grote zaal). Omdat de Toneelmakerij hecht aan de culturele canon, zal jaarlijks in de grote zaal een multidisciplinaire klassieker in een hedendaagse bewerking gespeeld worden. Dit gebeurt in coproducties. Aangemoedigd door het succes van De Krijtkring en De Toverfluit de afgelopen jaren, wordt bijvoorbeeld

met Silbersee Figaro ontwikkeld, gebaseerd op de Barbier van Sevilla. Met Circus Treurdier wordt *As You Like It* gemaakt, in samenwerking met Sadettin Kirmiziyüz/Trouble Man komt er een uitvoering van 1001 Nachten en met dansgezelschap Dox ontwikkelt de Toneelmakerij de voorstelling *Giselle*. Voor deze grotezaalproducties maakt de Toneelmakerij afspraken met ITA en wordt jaarlijks een aantal dagen van de herfst- tot en met de kerstvakantie gereserveerd.

Voor de vlakke vloer en optredens in de klas wordt aanbod ontwikkeld dat letterlijk en figuurlijk dicht op de huid gespeeld wordt. Voor de kleine en middenzalen verstrekt de Toneelmakerij schrijfp opdrachten voor twee nieuwe producties per jaar. Bij het ontwikkelen van nieuwe toneelstukken en het bewerken van klassiekers werkt de Toneelmakerij samen met een aantal schrijvers, onder wie Lowie van Oers, Tjeerd Posthuma, Bodil de la Parra en Esther Duysker. Ook worden jonge schrijftalenten (Tomer Pawlicki en Vera Morina) betrokken, aan wie een ontwikkeltraject op maat geboden wordt. In de klassenvoorstellingen kiest de Toneelmakerij voor urgente en confronterende thema's in een intieme setting. Bij de voorstellingen op locatie wordt interactie met de plek en zijn bewoners gezocht.

De Toneelmakerij biedt ruimte voor experiment en geeft kansen aan een aantal gastregisseurs. Zo zal nieuwkomer Timothy de Gilde begeleid worden als maker voor de grote zaal, rondt Belle van Heerikhuizen een talentontwikkelingstraject af, en wordt aan een aantal regietalenten uit de stal van de Toneelschuur de kans geboden te regisseren voor jeugdtheater. Ook Carmen Lamptey wordt begeleid in het regisseren van een kleinezaalvoorstelling.

De helft van de ongeveer driehonderd voorstellingen die het gezelschap per jaar wil gaan spelen betreft schoolvoorstellingen. De Toneelmakerij kiest in de educatie voor een interdisciplinaire aanpak en biedt de kinderen een totaalervaring, die na het bezoek aan het theater op school en thuis doorloopt. Het gezelschap continueert de succesvolle samenwerking met de Toneelmakerijscholen en gaat nieuwe verbindingen aan binnen het vmbo, mbo en speciaal onderwijs. Met *Mocca* wordt de samenwerking voortgezet.

ADVIES

Artistiek belang

In de aanvraag blikt de Toneelmakerij op een eerlijke manier terug om op basis daarvan de plannen voor de toekomst te formuleren. De toon is optimistisch. Het gezelschap heeft zich na vele ingrijpende veranderingen – een fusie, verschillende bezuinigingen, een reorganisatie en een vertrekend artistiek leider – goed staande weten te houden. De ingezette koers wordt voortgezet, het gezelschap gaat door met waar het goed in is. De Amsterdamse Kunstraad vindt de plannen wel beknopt omschreven. Sommige zaken worden zo kort aangeraakt dat ze wat abstract overkomen.

De signatuur van Paul Knieriem is goed herkenbaar, maar de kunstraad had graag gezien dat de Toneelmakerij meer ruimte had genomen om de artistieke visie in de aanvraag uit de doeken te doen. Sommige onderdelen van de aanvraag zijn daardoor lastig te beoordelen. De kunstraad constateert dat de focus op taal, zoals in eerdere plannen verwoord door de Toneelmakerij, nog steeds aanwezig is. De keuze voor interessante en passende samenwerkingen geeft een beeld van welke kant het gezelschap artistiek op wil gaan.

De Toneelmakerij geeft op een bevlogen manier vorm aan de eerste kennismaking van kinderen met familievoorstellingen. Het gezelschap kan daarbij bogen op een lange traditie van excellent jeugdtheater, dat oorspronkelijk en eigenzinnig is. Op een succesvolle manier weet de Toneelmakerij maatschappelijke en actuele thema's te vertalen naar de leefwereld van de jeugd. Van de voorstellingen van de Toneelmakerij gaat vaak veel zeggingskracht uit. Met Paul Knieriem aan het roer twijfelt de kunstraad niet aan het vakmanschap van de instelling.

Met het bewerken van klassiekers naar een hedendaagse context, om ze op die manier toegankelijk te maken voor een jong publiek, gaat de Toneelmakerij door op een recent ingeslagen weg. Na De Krijtkring en De Toverfluit zullen in het komende kunstenplan andere werken uit de canon van theater, opera en dans bewerkt en uitgevoerd worden in een coproductie. De kunstraad is te spreken over deze werkwijze en is

nieuwsgierig naar de vier grotezaalproducties. De formule, waarbij intensief wordt opgetrokken met ITA, lijkt de kunstraad succesvol, al is er in de plannen nog geen indicatie gegeven ten aanzien van de inhoudelijke vertaling van de klassiekers.

De kunstraad vindt de keuze om te produceren voor de grote zaal een logische en een grotezaal-ervaring voor kinderen belangrijk. Het gezelschap maakte in het verleden ook voorstellingen in de grote zaal, en de laatste twee grotezaalproducties zijn goed ontvangen. De kunstraad had hierop graag een reflectie gezien, omdat het produceren voor de grote zaal ook een artistieke keuze is. Dat leidt tot een andersoortige voorstelling dan in Theater De Krakeling of in de klas, waar publiek op een andere manier bij betrokken wordt. Het valt de kunstraad op dat de samenwerkingspartners voornamelijk ervaring hebben met het maken voor de kleine en de middenzaal. Het is positief dat de Toneelmakerij op de behoefte aan artistiek hoogwaardig jeugdtheater voor de grote zaal inspeelt, waarmee meer publiek bereikt wordt.

Belang voor de stad

De Toneelmakerij speelt een voortrekkersrol in Amsterdam op het gebied van educatie. Het gezelschap biedt een weloverwogen aanbod dat goed is afgestemd op verschillende doelgroepen. Met schoolvoorstellingen verspreid over Amsterdam worden alle leeftijdsgroepen en niveaus bereikt. Het netwerk van achttien Toneelmakerij-scholen speelt nog altijd een belangrijke rol: met deze scholen heeft de Toneelmakerij een speciale band en ontwikkelt het gezelschap samen op maat gemaakte workshops. De Toneelmakerij vervult hierin een voorbeeldfunctie. De plannen voor het participatieproject TM Amsterdam zijn prikkelend, maar roepen nog wat vragen op over de impact.

Het gezelschap geeft sinds 2019 uitvoering aan het project Alle Kinderen naar Theater. Hiermee bereikt het gezelschap kinderen uit milieus waar theaterbezoek niet vanzelfsprekend is, of waar de middelen ontbreken. Samenwerking wordt hiervoor opgezocht met welzijnsorganisaties, zoals Stichting Spirit, Cordaan en Stichting de Vrolijkheid, onderwijspartners en organisaties zoals de Voedselbank en Stadspas. De kunstraad

is over dit initiatief zeer te spreken. Op enthousiaste wijze neemt de Toneelmakerij verantwoordelijkheid voor deze doelgroep. Met een project als dit toont het gezelschap zijn maatschappelijke relevantie en zijn positie als het enige jeugdtheatergezelschap op naam in de Amsterdam Bis.

In de keten van talentontwikkeling neemt de Toneelmakerij een belangrijke plaats in. Er is aandacht voor de allerkleinsten tot aan de professionals. Het bereik van talentontwikkeling bij de Toneelmakerij is groot: regisseurs worden uitgedaagd om voor de jeugd te maken, maar ook neemt het gezelschap schrijvers en acteurs onder zijn hoede. Uit de plannen komt niet heel duidelijk naar voren hoe de talentontwikkelingstrajecten vorm krijgen en op welke wijze begeleiding wordt geboden. De kunstraad is positief over de schrijverstrajecten op maat en over het creëren van ruimte voor schrijvers met een cultureel diverse achtergrond.

De Toneelmakerij zet in op consolidatie, groei, verbreding en verdieping van haar publiek. Voor dit doel zal de marketingafdeling uitgebreid worden. Een nieuwe, aanvullende functie wordt gecreëerd om met maatwerk gestalte te geven aan 'publiekswerking'. De kunstraad is benieuwd langs welke wegen specifieke doelgroepen benaderd gaan worden en welke rol de publiekswerker hierin speelt.

De Toneelmakerij draagt met het actieve lidmaatschap van de European Theater Convention (ETC) bij aan een waardevol internationaal netwerk. Om buiten Nederland te kunnen spelen vertaalt de Toneelmakerij haartoneelteksten. In Europa is de Toneelmakerij hierdoor een graag gezien gezelschap, omdat het zich een ambassadeur toont voor het bespreekbaar maken van ingewikkelde politieke en psychologische onderwerpen voor de jeugd.

Uitvoerbaarheid

De kunstraad heeft er waardering voor dat de tekorten die ontstonden door de wegvallende subsidie van de provincie Noord-Holland door de Toneelmakerij zijn opgevangen. Eerdere zorgen hierover zijn bij de kunstraad weggenomen.

De Toneelmakerij vraagt 16% meer subsidie aan, wat aanzienlijk is. In de plannen wordt aangegeven dat de stijging is bedoeld om

'producties kwalitatief op peil te houden en een groot en divers publiek te bereiken, wat zich mede vertaalt in de hoge kosten van grotezaalproducties'. De kunstraad onderkent dat de ambitie om voor de grote zaal te produceren hogere kosten met zich meebrengt. De Toneelmakerij is een vrij stabiele organisatie, maar de kunstraad heeft vragen over het invullen van functies binnen de instelling. Het valt namelijk op dat niet alle functies volledig zijn ingevuld. Toch staat het de Toneelmakerij voor ogen het vaste team uit te breiden om de werkdruk op te vangen, en een publiekswerker aan de marketingafdeling toe te voegen. Eerder werd al teruggekeerd naar het werken met afdelingshoofden. Omdat de overhead al vrij hoog is, vraagt de kunstraad zich af, of en waar in de organisatie een personele versteviging nodig is. De kunstraad had graag een reflectie gezien op de mogelijkheid om functies intern anders in te delen, of een kritische blik van de instelling op de activiteiten.

De begroting ziet er realistisch uit, maar met het oog op de voorgenomen schaalvergroting, lijken de gereserveerde middelen voor marketing niet toereikend. Ook andere ambities op bijvoorbeeld het vlak van educatie, zoals experimenteren met nieuwe vormen, installaties en interactieve games, vinden geen vertaling naar de begroting. Het valt de kunstraad op dat er helemaal geen sponsorinkomsten zijn opgenomen, al begrijpt de kunstraad dat de producties van de Toneelmakerij minder aantrekkelijk zijn voor commerciële organisaties. Wel is de kunstraad te spreken over de financiële bijdragen van particulieren en (bedrijfs)fondsen voor Alle Kinderen naar Theater. De onbetaalde inzet van bloggers vindt de kunstraad niet stroken met de Fair Practice Code.

Diversiteit en inclusie

De Toneelmakerij werkt met cultureel diverse casts en in het aanbod van het gezelschap zijn niet-westerse verhalen en perspectieven vertegenwoordigd. Dat is positief, maar de voorstellingen in de grote zaal en in de kleine zaal of op locatie, zijn nu nog te veel gescheiden werelden. Het artistiek tableau voor spelen in de klas en voor de participatievoorstellingen oogt bijvoorbeeld diverser. De kunstraad constateert dat de Toneelmakerij er al mee bezig is, maar zou graag nog meer zien dat

---

verhalen vanuit een meerstemmig perspectief in de grote zaal belanden. Daar ligt nog een kans voor de Toneelmakerij: diversiteit en inclusie zouden bijvoorbeeld een rol kunnen spelen in de dramaturgie van te bewerken repertoirestukken voor de grote zaal.

Bij het personeel achter de schermen en in het bestuur is nog te weinig diversiteit te zien. Dat constateert de Toneelmakerij zelf ook, maar de constatering wordt niet vertaald naar beleid. De ambities op het gebied van diversiteit en inclusiviteit zijn te vrijblijvend verwoord.

De Toneelmakerij wordt op naam in de Amsterdam Bis 2021-2024 opgenomen.

Huidig	€ 946.322
Huidig 2020*	€ 954.839
Gevraagd	€ 1.102.928
Advies	€ 954.839

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020

ADVIEZEN THEATER

Functie 1

LIKEMINDS

Likeminds is een ontwikkelplaats. Via trainingsprogramma's voor jong talent, theaterproducties en internationale multimediateleprojecten stelt Likeminds makers, partners, publiek en de eigen medewerkers in staat zich te ontwikkelen. Likeminds is een zeer diverse instelling, die zich beweegt tussen de schouwburgen en de 'rafelige' netwerken van makers. Onder het motto *We create to resist* wil Likeminds ingesleten patronen doorbreken. De instelling pakt de rol van begeleider van een nieuwe generatie makers, van 'activist' en van futuroloog. Likeminds verkent in eigen woorden de *new cultural frontiers*, wat onder meer leidt tot nieuwe productiewerkwijzen en nieuwe coachingstechnieken.

Likeminds ondersteunt makers in alle fases van hun ontwikkeling. In de Factory, de humuslaag, kunnen jongeren hun talent en ambitie testen, terwijl de Werkplaats een proeftuin is voor nieuwe makers, afgestudeerd of autodidact. De instelling faciliteert een schrijfwerkplaats en een FutureLab, waar het theater van de toekomst wordt onderzocht door makers met een fascinatie voor technologie.

Vanaf 2021 wil Likeminds samen met Summerdance Forever en ICK Amsterdam de programmering van het theater aan het Gedempt

Hamerkanaal in Amsterdam-Noord gaan verzorgen. De programmering zal bestaan uit een gezamenlijk opgezet interdisciplinair festival en voorstellingen van Likeminds. Makers krijgen de ruimte om werk te tonen in een omgeving van vertrouwen en ontwikkeling. De directe omgeving van Amsterdam-Noord biedt locatiegerichte en community-gedreven makers de gelegenheid om hun werk te ontwikkelen en tonen.

Vanuit de Non Profit Kapitalist (NPK) initieert of coproduceert Likeminds multimediale producties, zoals in het verleden de succesvolle films Rabat en Wolf. Likeminds werkt samen met platenlabel Top Notch aan een begeleidingstraject voor jonge film- en videoclipmakers. Op theatergebied werkt de instelling samen met de festivals Oerol en Over 't IJ, en gezelschappen als Club Guy & Roni/NNT, Well Made Productions, Productiehuis Rotterdam en anderen. Likeminds participeert in twee Europese samenwerkingsprojecten: Generation to Generation en ID: Babylon. Een derde project is in de maak.

ADVIES

Artistiek belang

De Amsterdamse Kunstraad is positief over het gedreven meerjarenplan. Likeminds is toegewijd om nieuwe stemmen, welke klankkleur of toonhoogte ze ook hebben, de ruimte te geven voor ontwikkeling. De artistieke visie is bevolgen beschreven en getuigt van maatschappelijke relevantie. Deze spreekt ook uit de reeks geselecteerde makers en hun bondig weergegeven onderzoeksplannen voor de aankomende jaren. Om de voorstellingen naar buiten toe te duiden, is gekozen voor een tweetal overkoepelende thema's: 'meer zijn' en 'mijn omgeving'. Dit is tekenend voor de signatuur van Likeminds: kritisch zelfbewust in een meerstemmige wereld.

De activiteiten van Likeminds zijn onderverdeeld in de Factory, Werkplaats en NPK. Hierbij is inzichtelijk gemaakt in welk stadium van zijn of haar ontwikkeling een maker op een van deze plekken past. Doorstroom

is mogelijk en er is onderscheid in ontwikkel- en productieplekken. De kunstraad vindt het goed dat ontwikkelprojecten niet vanzelfsprekend aan publiek worden getoond. Het artistieke proces prevaleert boven publieksaantallen.

De producties die hieruit voortkomen, zijn meerstemmig en uiteenlopend. Van kleine presentaties tot aan coproducties voor de grote zaal. Het aanbod van Likeminds is niet in één hokje te plaatsen, omdat de producties ruimte laten voor de artistieke eigenheid van elke maker. Eerdere producties zoals *Beige* en *A seat at the table* waren verrassend en hadden een duidelijke zeggingskracht. De kunstraad vindt de onderwerpkeuzes origineel en denkt dat het revolutionaire potentieel uit de aanvraag nog sterker in de voorstellingen van Likeminds door kan klinken. De plannen van FutureLab over theater en technologie zijn zonder meer innovatief te noemen.

De succesvolle formule van het festival Likeminds Bedankt wordt gecontinueerd. Op het programmeren van Podium Noord als nieuwe poot binnen de activiteiten gaat de aanvraag beperkt in. Belangrijkste partners zijn ICK en Summerdance Forever, met wie een interdisciplinair festival wordt georganiseerd. De kunstraad heeft positieve verwachtingen van de samenwerking van deze drie partijen uit verschillende podiumdisciplines. Het kan een interessante kruisbestuiving opleveren.

Belang voor de stad

De kunstraad ziet dat Likeminds een stevig netwerk heeft, met uiteenlopende partners binnen en buiten de podiumkunsten. Film, technologie, de urban scene: kaders vervagen en nieuwe vormexperimenten worden mogelijk. Uit de inhoudelijk gedreven samenwerkingen met festivals, gezelschappen en podia blijkt hoe sterk de instelling geworteld is in de stad. Likeminds is onderscheidend in hoe de instelling het *grassroots-circuit* weet te verbinden met grote instituten. De voorgestelde samenwerking in Podium Noord kan hier een belangrijke toegevoegde waarde aan leveren. Het initiatief van deze maak- en presentatieplek is kansrijk wanneer de verschillende partners zich gezamenlijk actief tot het stadsdeel weten te verhouden en de programmering weten te matchen

met publieksgroepen aldaar. Van de vestiging van Likeminds in Noord kan een magnetische werking uitgaan, als plek waar verschillende makers zich aan elkaar kunnen verbinden. Maar de plannen zijn pril. Likeminds houdt zijn ruimte in West voorlopig aan.

Likeminds richt zich niet op educatie. Talentontwikkeling is de corebusiness van de instelling. Van beginnend autodidact tot midcareer, Likeminds heeft de tools en jarenlange expertise in huis om allerlei makers te begeleiden. De instelling maakt verrassende keuzes in het aangaan van contacten en het valt te prijzen dat Likeminds de jonge talenten niet alleen lijkt klaar te stomen als makers in het theaterlandschap, maar ook als kritische wereldburgers. Begeleiding bij Likeminds is maatwerk. Een goed voorbeeld hiervan vindt de kunstraad de schrijfwerkplaats, waar makers extra taaltools krijgen aangereikt. Additionele begeleiding wordt zo nodig ingevlogen. Likeminds kan hiervoor putten uit een breed en multidisciplinair netwerk.

De instelling heeft een scherpe visie op wat talentontwikkeling moet zijn. Hier worden waarden aan verbonden als vertrouwen, zorg en risico. Op het gebied van talentontwikkeling heeft Likeminds een onmiskenbaar belangrijke rol voor de stad: in het scouten, begeleiden en laten doorstromen van jong en divers talent, met name autodidacten. Maar de plannen van de geselecteerde makers geven weinig blijk van verbinding met Noord. De aanvraag zegt te streven naar community-gedrevenheid en locatiegericht werken. Dit ziet de kunstraad in de plannen niet terug.

De twee internationale projecten zijn gericht op technologie en innovatie. De kunstraad is benieuwd naar de resultaten hiervan en naar wat deze projecten Likeminds en de stad kunnen opleveren. Het is goed dat Likeminds zich internationaal aan het positioneren is, talent scout en verschillende samenwerkingen aangaat via netwerken als IETM. Van het internationale The Wells Project wordt in deze aanvraag het framework en de samenwerkingsduur van partnerschappen geschetst. Het verbaast de kunstraad dat de artistieke invulling blijft steken bij een installatie of online performance.

Uitvoerbaarheid

Al jaren laat Likeminds zich in het podiumkunstenveld zien met eigen, interessante producties, samenwerkingen of andere initiatieven die vaak afwijken van de geijkte paden. Daarbij mag volgens de kunstraad verondersteld worden dat Likeminds als ervaren organisatie in de komende jaren het platform en de producties op professioneel niveau en met de juiste begeleiding verder zal ontwikkelen.

De begroting oogt realistisch, Likeminds besteedt in zijn plan uitvoerig aandacht aan de organisatiestructuur en geeft een toelichting op de begroting. Dat wekt vertrouwen. De groei in het aantal activiteiten die de instelling voor ogen heeft, wordt echter beknopt beargumenteerd. Ook worden de activiteiten in talentontwikkeling slechts zijdelings verbonden met de nieuwe festivals, en met de presentatieplek in Noord, terwijl aan het pand de meeste kosten verbonden zijn. Likeminds neemt als hoofdhuurder het voortouw in de exploitatie van Podium Noord. De begroting maakt niet inzichtelijk welk deel van de beheer- en activiteitenlasten ten goede komt aan talentontwikkeling en welk deel aan het pand.

Voor uitvoering van de plannen in Noord wordt de organisatie verder uitgebreid. Naast een zakelijk leider wordt een *acquisiteur/city connector* aangesteld die programma en marketing creëert en verantwoordelijk zal zijn voor de ontwikkeling van Podium Noord. Deze functie moet nog verdere invulling krijgen, het gaat om expertise die Likeminds als gezelschap/productieplek zelf niet direct in huis heeft. Voornamelijk het uitbaten van een theater en de bedrijfsmatige samenwerking met verschillende in pandige partners en huurders is nieuw. Inhoudelijke plannen, zoals voor de festivals, kristalliseren zich nog uit.

De *city connector* en Likeminds' eigen marketeer staat een omvangrijke opdracht te wachten, gezien de ambities in publiekstoename. Hoewel de producties van Likeminds een groot publiekspotentieel kunnen hebben, denkt de kunstraad dat nieuwe publieksgroepen uit het stadsdeel niet vanzelfsprekend gevonden zijn. Een meer geleidelijke groei in publieksaantallen zou realistischer zijn.

Likeminds past de principes van de verschillende codes toe en geeft hier in de aanvraag zorgvuldig blijk van. De instelling werkt met een

raad van toezicht. Inzake fair practice stelt Likeminds begrippen als 'transparantie' en 'flexibiliteit' centraal in het doen en laten van de gehele organisatie. De instelling geeft de benodigde tijd en kosten voor de realisatie van een productie zorgvuldig gespecificeerd weer, waarbij de kunstraad ervan uitgaat dat de instelling wendbaar genoeg is om op onverwachte vragen van makers in te kunnen spelen.

Het marketingbeleid is goed beschreven. De instelling zet klassieke middelen in zoals het verspreiden van flyers en affiches, het exploiteren van een website en het inzetten van social media. Daarnaast kijkt de instelling naar de eigen publieksgroepen, waaruit nog te bereiken doelgroepen zijn gedestilleerd. Door te werken met talentvolle jongeren van diverse herkomst, worden ook diverse publieksgroepen aangesproken.

Diversiteit en inclusie

De kunstraad vindt Likeminds zeer divers. Het trackrecord van de instelling is indrukwekkend, waar het gaat over representatie en het ontsluiten van onderbelichte verhalen. De persoonlijke verhalen die Likeminds ten tonele brengt, zijn gezamenlijk meerstemmig op meer gebieden dan alleen culturele achtergrond en de tegenstelling zwart-wit. Likeminds geeft stem aan een zo breed mogelijke scope van jong talent, voor wie diversiteit vanzelfsprekend is, en positioneert zich daarmee als grootstedelijke instelling.

De instelling probeert zowel in personeelsbeleid als in de selectie van makers zeer nauwkeurig te werk te gaan. In de werving van een nieuw lid voor de raad van toezicht, wordt de Code Diversiteit & Inclusie in acht genomen. De kunstraad denkt wel dat de instelling in de aanvraag nog meer visie en strategie op divers publieksbereik had kunnen tonen. Uit het plan blijkt niet op welke wijze de voorgestelde doelgroepen bereikt zullen worden en hoe publieksverbreding kan worden gerealiseerd.

Likeminds opteert voor functieplek 1 in de Amsterdam Bis 2021-2024: Theatergezelschap of theaterproductiemaatschappij dat/die vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuwe/onvertelde verhalen van jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, interdisciplinair werkt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt, onder meer in grote zalen. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, Likeminds deze functieplek toe te kennen.

Huidig	€ 243.938
Huidig 2020*	€ 246.133
Gevraagd	€ 500.000
Advies	€ 425.000

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020

ROSE STORIES

Hoewel ROSE stories verhalen ontwikkelt voor zowel boeken, films, programma's als theatervoorstellingen, richt de aanvraag van de instelling zich op het laatste. Met haar verhalen wil ROSE stories bereiken dat alle Nederlanders, of ze nu hier geboren zijn of elders, herkenning vinden in kunst en cultuur. Daarmee wil de producent bijdragen aan een meer inclusieve en gezonde maatschappij. De instelling realiseerde een aantal producties die niet onopgemerkt bleven. Zo werden Melk & Dadels en Noumi, zusje zeven geselecteerd voor het Theater Festival en ontving ROSE stories in 2018 de Gieskes Strijbis Podiumprijs voor haar bijdrage aan het Nederlandse theaterlandschap.

Als producent hanteert ROSE stories een crossmediale werkwijze. Theaterproducties komen vaak voort uit boeken, en de film- en televisieprojecten komen op hun beurt voort uit theateradaptaties. ROSE stories maakt in haar producties onderscheid in een drietal categorieën: in de ene categorie (expliciet) staat de biculturele achtergrond van de maker inhoudelijk centraal, in de andere categorie (impliciet) staat die achtergrond niet centraal, maar is hij wel aanwezig. In de derde categorie (*colorblind casting*) zijn er nauwelijks culturele verwijzingen, maar is de kleur terug te vinden in de cast.

ROSE stories ziet voor het komende kunstenplan vooral een rol voor zichzelf weggelegd om in die laatste twee categorieën producties te ontwikkelen en ambieert een verdubbeling van haar theateractiviteiten.

Jaarlijks realiseert ROSE stories een drie- of viertal producties, voor de kleine, midden- en grote zaal. Producties richten zich op verschillende leeftijden, in uiteenlopende genres. Daarnaast wil ROSE stories met verschillende partners zoals Theater Bellevue en Nowhere doorlopende ontwikkelprojecten opzetten voor schrijf- en productietalenten, om zo de inclusie van het theaterlandschap te bevorderen.

ADVIES

Artistiek belang

De aanvraag van ROSE stories is enthousiasmerend geschreven. In korte tijd is ROSE stories uitgegroeid tot een spraakmakende, veelbelovende theaterproducent met interessante en opvallende producties op haar naam. De toekomstplannen om het aantal theateractiviteiten uit te bouwen, ogen voortvarend en kansrijk, ook al is de trackrecord van de instelling nog gering.

De Amsterdamse Kunstraad vindt de artistieke visie en maatschappelijke missie zeer helder uiteengezet. ROSE stories brengt verhalen zonder stereotypen in een representatie die recht doet aan de werkelijkheid. Daarnaast bevordert ze diversiteit van binnenuit. ROSE stories weet het belang van inclusieve verhalen goed te onderbouwen. Theater wordt gebruikt als middel naar een inclusieve samenleving. De drie vormen van representatie (expliciet, impliciet en *colorblind casting*), geven blijk van een genuanceerde kijk op de werkelijkheid. De instelling kent haar kracht en weet in welk opzicht zij een goede aanvulling kan zijn op het huidige theateraanbod. In alle activiteiten wordt de aandacht voor biculturaliteit en vrouwelijke rolmodellen consequent doorgevoerd. De manier waarop de instelling dit doet, getuigt van urgentie.

De waaier aan activiteiten van ROSE stories wordt kort maar krachtig beschreven, met bij elk product een toelichting op de categorie waar het in geplaatst is. Naast de voorstellingen organiseert ROSE stories andere theaterprojecten gericht op toneelschrijven of figurentheater (in samenwerking met Feikes Huis). Hierbij wordt ruimte gemaakt voor bicultureel talent.

Voorstellingen van ROSE stories zijn licht en vaak humoristisch; zware onderwerpen worden door hun dramatische vorm toegankelijk gemaakt. De gedeelde ervaring van verschillende publieksgroepen in de zaal is van artistieke meerwaarde. Het vergroot de zeggingskracht. Het is een gedurfde keuze om voor de grote zaal een theaterstuk te maken over een echtscheiding binnen de Marokkaanse gemeenschap. Meer in het algemeen vindt de kunstraad de spelers, makers en coproducten goed gekozen. ROSE stories biedt ruimte aan zowel jong talent als ervaren makers. De crossmediale aanpak is zeer innovatief en onderscheidend. Zo wordt een techniek uit de televisiewereld, de *writersroom*, ingezet in het maakproces van een voorstelling. De kracht van ROSE stories is die van matchmaker: behoeften bij publiek worden gesignaleerd, waarop het gezelschap op zoek gaat naar geschikte makers en concepten. Er zit wel een nadeel aan deze werkwijze: door het brede scala aan verschillende soorten producties en talentontwikkelingstrajecten, is het ontwikkelen van een eigen signatuur of vormtaal minder eenvoudig. Ook omdat er veel verschillende makers en coproducten bij betrokken zijn.

Belang voor de stad

ROSE stories heeft zich ontpopt tot een belangrijke speler in de stad met een groot netwerk. Het gezelschap blijkt zowel lokaal als landelijk in staat veel culturele en maatschappelijke samenwerkingen aan te gaan. Ook heeft ROSE stories zich aan verschillende impresariaten verbonden. De instelling koestert vooralsnog geen internationale ambities.

ROSE stories is succesvol in het bereiken van verschillende publieksgroepen en heeft dit met eerdere voorstellingen bewezen. In de aanvraag geeft de organisatie een helder beeld van de eigen doelstellingen op dit vlak. Wel vindt de kunstraad dat de doelgroepen erg breed geformuleerd zijn.

De drijfveer van ROSE stories is het maken van producten waar in de samenleving vraag naar is, in het bijzonder bij een relatief jong publiek. Door middel van *local outreach*, ambassadeurschap en publieksontwikkeling, is er beleid opgesteld gericht op een wederkerige relatie met Amsterdams publiek. Hiertoe wordt de samenwerking opgezocht met organisaties als buurthuizen en welzijnsinstanties. De kunstraad ziet dit als een zorgvuldige en duurzame doch tijdrovende manier om nieuwe publieksgroepen voor theater te winnen.

ROSE stories speelt voornamelijk in het centrum en in Nieuw-West. In stadsdeel Noord is de instelling nog niet actief. Om de toegankelijkheid van de voorstellingen te vergroten, zet ROSE stories bussen in om publiek te halen of geeft het korting op de kaartjes voor mensen met een kleine portemonnee.

De kunstraad vindt het een goede ontwikkeling dat bij een aantal producties educatieve activiteiten worden opgezet, al zijn de plannen hiertoe nog weinig uitgewerkt. Specifieke ambities in bereik worden niet vermeld en uit de aanvraag spreekt geen uitgesproken visie op educatie. ROSE stories vindt het van belang dat kinderen op jonge leeftijd met kunst in aanraking komen, ze gaat daarom samenwerken met een scholenmakelaar voor de verkoop van schoolvoorstellingen. Dat lijkt de kunstraad een goed idee, al is het wel de vraag of deze rol niet beter onderdeel zou kunnen zijn van de vaste organisatie. Op die manier zou de instelling zelf expertise opbouwen.

ROSE stories doet zowel bij de spelers als bij de makers aan talentontwikkeling. Dubbeltalenten, zoals Fadua El Akchaoui, krijgen de kans zich in verschillende vaardigheden en disciplines te bekwamen of door te stromen. Het gezelschap heeft al laten zien talent op een goede manier te kunnen begeleiden. Er zijn verschillende langdurige ontwikkeltrajecten. Binnen de discipline theater richt de instelling zich voornamelijk op de ontwikkeling van bicultureel repertoire, wat volgens de kunstraad beslist van toegevoegde waarde is.

Talentontwikkeling is een belangrijk onderdeel van het activiteitenprogramma. ROSE stories werkt met wisselende artistieke teams en ervaren partners, zoals Theater Bellevue en Feikes Huis. De kunstraad vindt de koppeling van jonge makers aan gevestigde namen sterk. Uit de keuzes

blijkt dat de instelling een goede matchmaker is. ROSE stories lijkt in de werving van talent over de juiste antennes te beschikken, en trekt makers aan die goed passen bij de instelling. Bijzonder hierbij is de aandacht voor ontwikkeling van (theater)producenten.

Uitvoerbaarheid

Sinds de oprichting van ROSE stories zijn de activiteiten in een paar jaar tijd exponentieel gegroeid. ROSE stories streeft nu naar een verdubbeling van het aantal voorstellingen. Er wordt geproduceerd met verschillende samenwerkingspartners uit diverse disciplines en voor verschillende zaalgroottes. De begroting groeit daarbij van vijf ton naar gemiddeld negen ton per jaar. Hoewel de kunstraad de noodzaak van de verhalen van ROSE stories onderschrijft, met het oog op diversiteit en inclusie, is hij kritisch op de keuze om in een keer zo'n grote groei door te maken. Waarom is er niet gekozen voor een meer geleidelijke toename en meer focus in de nieuwe plannen? Ook vraagt de kunstraad zich af of het haalbaar is dat de instelling gelijktijdig veel verschillend werk wil produceren.

Het risico zit wat de kunstraad betreft in het feit dat de omvang van de organisatie niet voldoende meegroeit met de ambities. Er liggen veel taken en verantwoordelijkheden bij de zakelijk leider, die slechts voor een halve fte is aangesteld. Ook de medewerker *local outreach*, op wie in het plan zwaar wordt geleund, is beperkt in haar uren. De kunstraad vraagt zich af of dit in verhouding staat met alle ambities.

De organisatie is jong en opereert met lef. In korte tijd is veel bereikt. ROSE stories heeft een hoge en kwalitatief goede output. Het ondernemerschap dat ROSE stories in de afgelopen periode heeft laten zien, was indrukwekkend. De Stichting ROSE Stories heeft een aantal goede financieringsstromen aangeboord en bleek succesvol te zijn in fondsenwerving.

De begroting van de stichting is transparant en inzichtelijk en biedt door de combinatie met ROSE stories BV een solide basis. De cross-mediale aanpak en het doorontwikkelen van succesvolle verhalen naar een ander medium bieden financiële kansen, al vragen film en televisie een

langere adem en veel (tijds)investeringen.

Door het korte bestaan, is het eigen vermogen op dit moment beperkt. De kunstraad ziet dat dit de aandacht van de organisatie heeft. De marketingplannen ogen helder en effectief. De instelling heeft goed zicht op de doelgroepen en weet hoe die geworven kunnen worden. Hierin werkt het gezelschap samen met lokale partners.

ROSE stories leeft de verschillende codes na. De instelling hanteert de Cao Toneel en Dans en voor medewerkers is er via een ontwikkelplan aandacht voor professionele groei. Op de begroting is hier geld voor uitgetrokken.

Met het bestuur is een reglement vastgesteld waarin taakverdeling, werkwijze en verantwoording zijn vastgelegd. De uitgangspunten rond representatie van vrouwelijke rolmodellen zijn doorgevoerd in de samenstelling van het bestuur, dat volledig vrouwelijk is. Een goed statement, vindt de kunstraad. De kunstraad is benieuwd hoe dit zich in de toekomst zal ontwikkelen.

Diversiteit en inclusie

De eis die de organisatie aan zichzelf stelt is dat het team en het verhaal bicultureel zijn. En dat maakt ROSE stories waar. De organisatie, op het toneel en eromheen, is zonder meer divers te noemen. De inzet voor meer vrouwelijke rolmodellen in het culturele landschap is te prijzen. Doordat binnen alle gelederen mensen werken met een biculturele achtergrond, winnen de voorstellingen aan waarachtigheid en oorspronkelijkheid.

Zonder uitzondering zijn alle producties gemaakt vanuit een meervoudig perspectief. Verhalen met een Chinese, Marokkaanse, Syrische en Surinaamse invalshoek, bieden herkenning en erkenning aan diverse doelgroepen. Aan anderen geven ze juist een inkijkje in onbekende cultureel bepaalde situaties. De voorstellingen van ROSE stories hebben een artistieke meerwaarde door de ontmoeting van verschillende publieksgroepen in de zalen.

Middels het *local outreach*-programma worden nieuwe doelgroepen geworven. De reeks geplande voorstellingen richten zich op alle

---

denkbare leeftijden en niches, waarbij verschillende theaterdisciplines gehanteerd worden: van tekst- en muziektheater tot beeldend objecttheater. Om het bereik te vergroten, wordt samengewerkt met verschillende partners, waaronder DeLaMar.

De aanvraag geeft blijk van scherpe inzichten over het in praktijk brengen van diversiteit en inclusie, zoals blijkt uit de categorieën van representatie. ROSE stories ademt diversiteit en inclusie. Dit wordt ook geïllustreerd door de trainingen en adviezen die de organisatie geeft over bewuste omgangsvormen in het belang van diversiteit en inclusie.

ROSE stories opteert voor functieplek 1 in de Amsterdam Bis 2021-2024: theatergezelschap of theaterproductiemaatschappij dat/die vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuwe/onvertelde verhalen van jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, interdisciplinair werkt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt, onder meer in grote zalen. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, ROSE stories deze functieplek toe te kennen.

Huidig	n.v.t.
Huidig 2020*	n.v.t.
Gevraagd	€ 300.000
Advies	€ 250.000

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020

GEORGE & ERAN PRODUCTIES

George & Eran Producties (G&EP) heeft sinds 2017 een snelle groei doorgemaakt en kan in de pers rekenen op een hoge waardering. George Tobal en Eran Ben-Michaël willen voorstellingen maken voor een groep die zich nog te weinig vertegenwoordigd ziet in de podiumkunsten. Alle producties zijn gebaseerd op nieuw, zelfgeschreven werk en bestrijken een breed palet aan genres: van stand-up-achtige voorstellingen tot locatietheater en jeugdtheater. De persoonlijke ervaring staat centraal en humor is voor G&EP een manier om een band met de toeschouwer te creëren. Ook de inzet van livemuziek maakt de voorstellingen toegankelijk voor een jong en divers publiek.

George & Eran Producties wil onderdeel zijn van de nieuwe canon. In de komende kunstenplanperiode wil de instelling, die tot nu toe veel in de kleine zalen heeft gewerkt, de stap zetten naar de productie van maatschappelijke theatervoorstellingen voor jeugd en volwassenen. Hiervoor zal ook research worden gedaan. Mogelijke onderwerpen zijn: stille armoede, voedseltransitie, en reflectie van mensen buiten de Randstad op de grootstedelijke 'bubbel'. Over de grotezaalvoorstelling

Richard Pryor zijn reeds afspraken gemaakt met het DeLaMar Theater, waar de productie zes weken te zien zal zijn. Voor een jeugdvoorstelling over stille armoede in 2023, zal G&EP samenwerken met Theater De Krakeling. De samenwerking van G&EP, de Meervaart en het Amsterdams Andalusisch Orkest in de voorstelling Jihad van Liefde (2020), krijgt in 2023 een vervolg waarbij DeLaMar aansluit.

Met de Academie voor Theater en Dans zet G&EP een samenwerkingsverband op waarin derdejaarsstudenten (circa twintig deelnemers) van de Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie, vanuit de Meervaart aan een eigen project zullen werken. Drie weken van onderzoek en ontwikkeling resulteren in het driedaagse George & Eran Meervaartfestival, waarin de studenten hun voorstellingen presenteren aan het publiek. Voor het vervaardigen van het educatiemateriaal voor de jeugdvoorstellingen, werkt G&EP samen met Theater De Krakeling en ROSE stories. Met behulp van een educatiemedewerker van ROSE stories, wil G&EP circa vierhonderd schoolklassen bereiken. Om de veelvoud aan plannen tot uitvoering te brengen, wil G&EP uitbreiden tot een kernteam van vijf mensen.

ADVIES

Artistiek belang

George Tobal en Eran Ben-Michaël hebben gezamenlijk in korte tijd een eigen signatuur ontwikkeld. Hun zelfkritische en humoristische vertelwijze is origineel en maakt ogenschijnlijk complexe onderwerpen behapbaar en breed toegankelijk. De Amsterdamse Kunstraad heeft waardering voor dit vakmanschap. Tobal en Ben-Michaël werken komende periode vaker los van elkaar. In verschillende producties ontwikkelen zij hun vaardigheden als regisseur, schrijver of speler. De kunstraad vindt het feit dat ze zo breed inzetbaar zijn te prijzen.

Sinds een aantal jaar huist het gezelschap in de Meervaart. Daarmee is wat de kunstraad betreft de perfecte partner gevonden om de

grootstedelijke thema's over het voetlicht te brengen; bovendien past het stand-up karakter goed binnen de programmering van dit podium.

De aanvraag klinkt enthousiast en gedreven, met een uitgesproken visie op de rol van het gezelschap in deze tijd. De keuze voor verhalen over identiteit is helder, evenals de daaraan verbonden thematieken als oorlog, moderne slavernij of stille armoede. De kunstraad vindt het een goede ontwikkeling dat research een belangrijk aandeel krijgt in de uitwerking hiervan, al ligt de wijze waarop dit gebeuren zal nog open.

George & Eran Producties kiest een veelheid aan onderwerpen en activiteiten en wil zich manifesteren op verschillende vlakken: stand-up-voorstellingen, jeugdtheater, grootschalig locatietheater, het festival met de Meervaart, talentontwikkeling, research en contextprogramma. De inzet om zowel voor jeugd als volwassenen theater te maken is prijzenswaardig, maar door de veelheid aan ambities ziet de kunstraad te weinig ruimte voor inhoudelijke verdieping.

In de gekozen thematiek is een accentverschuiving waarneembaar van persoonlijke naar sociaal-maatschappelijke thema's. De kunstraad heeft vertrouwen in de uitwerking van de George & Eran worden...-reeks, gezien het trackrecord van de makers. In de jeugdvoorstellingen zijn goede inhoudelijke partners gekozen (ROSE stories en Theater De Krakeling).

Bij de nieuwe, grootschalige plannen heeft de kunstraad twijfels. Het artistieke plan van de dorpenvoorstelling bijvoorbeeld, vindt de kunstraad te summier uitgewerkt. Omdat de inhoud van de voorstellingen afhankelijk is van nader te bepalen lokaal relevante onderwerpen, had de kunstraad graag meer willen lezen over zaken als motivatie, werkwijze of artistieke partnerschappen.

De ambitie met betrekking tot de grote zaal lijkt meer gestoeld op de vraag van programmeurs en publiek, dan dat ze voortkomt uit een artistieke wens. Dat de gekozen thematieken en onderwerpen, zoals Richard Pryor, in de grote zaal op hun plaats zijn en relevant zijn voor een groot publiek, onderschrijft de kunstraad. De aanvragers constateren echter 'een esthetische noodzaak' om deze voorstellingen in de grote zaal te spelen. Dit kan de kunstraad niet zonder meer onderschrijven omdat dit niet wordt toegelicht of uitgewerkt in bijvoorbeeld dramaturgie- of vormgevingsconcepten.

Belang voor de stad

De eigentijdse voorstellingen van G&EP geven kleur aan het Amsterdamse culturele veld. Het artistieke duo heeft een grote publieksgroep tussen de twintig en veertig jaar aan zich weten te binden. Publiek is afkomstig uit verschillende delen van de stad, de samenstelling ervan weerspiegelt de Amsterdamse stedelijke diversiteit. Het gezelschap levert wat de kunstraad betreft een goede bijdrage aan de groei van kunst en cultuur in de wijken.

Met zijn grootstedelijke verhalen is het gezelschap een belangrijke partner in Nieuw-West. Tobal en Ben-Michaël zijn goede strategische netwerkers. De kunstraad ziet dat ze voortbouwen op bestaande allianties, zoals met de Meervaart, en dat ze nieuwe partnerschappen aangaan met maatschappelijke instellingen, gezelschappen en podia van verschillende statuur. Dat is een grote verdienste. Hiermee weet het gezelschap verschillende publieksgroepen aan zich te binden. De samenwerking met DeLaMar kan in het voordeel van beide partijen werken: nieuw publiek voor G&EP, en een paletverbreding voor dit centraal gelegen podium.

De relevantie van de gekozen maatschappelijke thema's stopt niet bij de landsgrenzen. Voorstellingen gaan over mensen van over de hele wereld, die hier wortelen. De kunstraad denkt dat G&EP zich op internationaal vlak, in bereik en in netwerk, nog verder kan ontplooiën.

In het verlengde van hun docentschap ontwikkelen Tobal en Ben-Michaël een talentontwikkelingstraject voor studenten van de Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie, waarbij een werkmethode wordt overgedragen gericht op stedelijke verbinding. De kunstraad vraagt zich af op welke manier dit aanvullend of vernieuwend is ten opzichte van hun huidige werkzaamheden aan de Academie voor Theater en Dans. De kunstraad mist een toelichting op de wijze waarop studenten worden begeleid. In het komende kunstenplan zijn twee festivals gepland als presentatiemoment, met ieder drie weken voorbereidingstijd. Dat vindt de kunstraad weinig duurzaam, talentontwikkeling lijkt daarmee nog niet wezenlijk verankerd in het geheel aan activiteiten van G&EP. De doorstroommogelijkheid naar het Over het IJ Festival is wel kansrijk.

Hetzelfde geldt wat de kunstraad betreft voor educatie. Het

gezelschap heeft hier geen uitgesproken visie op. Het richt zich via twee coproducties op een jonge doelgroep, met aanzienlijke ambities in publieksbereik. Voor het ontwerpen en uitvoeren van educatieactiviteiten leunt het gezelschap op coproducerende partners of nog aan te stellen tijdelijke medewerkers. De invulling van de contextprogramma's, waarbij samen zal worden gewerkt met maatschappelijke partners, ligt nog open.

Uitvoerbaarheid

Het gezelschap is ambitieus. De groei in het aantal activiteiten vertaalt zich financieel: de begroting verdubbelt ruim en de publieksinkosten schieten omhoog. Zakelijk gezien is dit een spannende onderneming. De verkoop van de jeugdvoorstellingen door Stip theaterproducties, de samenwerking met Via Rudolphi en de goede garanties van coproducent DeLaMar, vergroten het vertrouwen in uitvoerbaarheid. Ook de geslaagde eerdere producties en de opbouw van een bestemmingsreserve dragen hieraan bij.

Er spreekt lef uit de aanvraag. De kunstraad heeft echter vragen bij de artistieke uitvoerbaarheid. De plannen, vooral voor de grote zaal, geven weinig blijk van beproefde artistiek-inhoudelijke concepten. Dat dit een voor het gezelschap nog grotendeels onontgonnen werkterrein is, vindt de kunstraad risicovol.

Ook zijn er vragen bij de praktische uitvoering. Hoe garandeert de artistieke leiding bijvoorbeeld zorgvuldige talentontwikkeling wanneer er tegelijkertijd voorstellingen geschreven of geregisseerd moeten worden? De planning is strak en biedt weinig tijd voor de in maakprocessen benodigde reflectie. Doordat de artistieke werkzaamheden en eindverantwoordelijkheid veelal bij de artistiek leiders zelf liggen, is de continuïteit kwetsbaar. Er is bijvoorbeeld niet voor gekozen om een productie uit handen te geven. Het gezelschap kan nog te weinig profiteren van een vaste, doorlopende bedrijfsvoering.

In het seizoen 20/21 start G&EP een publieksonderzoek, samen met de Meervaart en diens andere huisgezelschappen. Nieuwsgierigheid naar de samenstelling en omvang van het eigen publiek is goed. De kunstraad hoopt dat hieruit betere doelgroepomschrijvingen en

bijpassende marketingstrategieën voort zullen komen, want die ontbreken op dit moment nog grotendeels in het plan. De inspanning wat betreft marketing hangt sterk samen met – en is afhankelijk van – de inzet van partners of speelplekken. Het is een goed idee om een vaste marketingmedewerker aan te stellen. Het flexibele prijsbeleid is sympathiek en vergroot de toegankelijkheid.

Het gezelschap onderschrijft de verschillende codes.

Medewerkers worden betaald volgens de Cao Toneel en Dans. De loyaliteit aan partners en medewerkers valt te prijzen, maar de mogelijkheid tot ontwikkeling van de medewerkers vindt geen weerslag in de begroting. Punt van zorg in dit kader is de hoge werkdruk, vanwege de strakke planning. G&EP kiest voor een directie- en bestuursmodel, met een driekoppig bestuur. Aandachtspunt is de gelijktijdige datum van aftreden van voorzitter en secretaris. In het kader van governance meent de kunstraad dat nieuwe leden openbaar geworven moeten worden.

Diversiteit en inclusie

George & Eran Producties vertelt van nature en met urgentie verhalen vanuit een meerstemmig perspectief. De kunstraad ziet het verankerd in hun missie en tot uitwerking komen in bijvoorbeeld de voorstelling over moderne slavernij. Diversiteit krijgt bij G&EP een brede invulling: behalve culturele diversiteit gaat het ook om de economische achtergrond, of diversiteit in woonplaats (de Dorpen voorstelling).

Het publiek dat nu op de voorstellingen afkomt, is in de ogen van de kunstraad cultureel divers. Verder richt de aanvraag zich op publieksbereik van mensen die weinig te besteden hebben of buiten de Randstad wonen. Een marketingstrategie gericht op deze nieuwe doelgroepen, ontbreekt.

Voor verschillende podia, zoals DeLaMar, is G&EP een welkome verbreding van de diversiteit van het aanbod. Met de Meervaart wordt samen opgetrokken om met nieuwe verhalen een breed publiek te bereiken. Zoals blijkt uit het plan zijn Tobal en Ben-Michaël veelgevraagd gesprekspartner en worden zij met regelmaat benaderd om expertise omtrent diversiteit te delen. In de eigen organisatie vindt werving plaats binnen

het eigen cultureel diverse netwerk. Diversiteit in de vier p's zijn kortom bij G&EP goed zichtbaar. De kunstraad vindt George & Eran Producties hierin voorbeeld stellend.

George & Eran Producties opteert voor functieplek 1 in de Amsterdam Bis 2021-2024: theatergezelschap of theaterproductiemaatschappij dat/die vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuwe/onvertelde verhalen van jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, interdisciplinair werkt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt onder meer in grote zalen. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, George & Eran Producties deze functieplek niet toe te kennen.

ORKATER

Vanaf de oprichting is muziektheatergezelschap Orkater een broedplaats voor jong talent. Doordat Orkater geen regisserende directeur heeft, biedt het gezelschap kansen aan een gevarieerde groep theatermakers. Qua stijl zijn de voorstellingen verschillend: denk aan Julius Caesar in het Amsterdamse Bostheater naast Lost Tango (met bandoneonist Carel Kraayenhof) of Kreutzer vs. Kreutzer (met Amsterdam Sinfonietta). Alle zijn wel als Orkater-voorstelling herkenbaar. Orkater wil een vaste waarde zijn in het landelijke en hoofdstedelijke theaterbestel en zoekt daarom aansluiting bij de basisinfrastructuur van het Rijk en de gemeente Amsterdam.

Orkater repeteert en bouwt voorstellingen in de Houthavens en bespeelt meerdere podia in de stad, zowel de grote zaal van ITA en de Meervaart als de zalen van Theater Bellevue en het Bijlmer Parktheater. Het gezelschap is ook te zien op veel podia in de Metropoolregio Amsterdam. Na de succesvolle samenwerking met het Bijlmer Parktheater, die resulteerde in de voorstelling Woiski vs. Woiski, wil Orkater de komende periode met het project De Vreemdeling op zoek gaan naar 'de wortels van een inwoner aan de rafelrand van de stad'. Orkater blijft werken aan

het uitbouwen van het internationale netwerk, waarbij het accent komt te liggen op de producties van De Nieuwkomers en oud-Nieuwkomers, zoals Lars Doberman, Iona&Rineke en Via Berlin. Ook wil het gezelschap middels een samenwerking met muziektheatergezelschap LOD uit Gent, meer speelbeurten in Vlaanderen realiseren. Succesvolle producties worden steeds vaker langer doorgespeeld en op het repertoire gehouden. Voorbeelden hiervan zijn 237 redenen om door te gaan, Hatta & De Kom, De Onzichtbare Man, Woiski vs. Woiski, Merkel, Lost Tango en Kill all Kids. Via Orkater/De Nieuwkomers biedt het gezelschap aan jonge makers een kans in korte tijd te professionaliseren. Het realiseren van een Nieuwkomersproductie is net als de selectie maatwerk. Een groot aantal podia uit het hele land is bij De Nieuwkomers betrokken als alliantiepartner. Dit initiatief zorgt voor doorstroom van nieuwe makers via festivals naar de kleine en grote zaal. Naast muziektheatermakers levert Orkater schrijvers, componisten, regisseurs en theatertechnici af. In het decoratelier van Orkater, een erkende leerplek, is plaats voor leerlingen van vmbo en mbo. In de periode 2021-2024 is Orkater van plan meer te gaan doen aan educatie.

ADVIES

Artistiek belang

Aan het vakmanschap van Orkater hoeft niet getwijfeld te worden. Orkater laat al jaren zien aan de top van het muziektheater te staan met eigenzinnige en aansprekende voorstellingen. De Amsterdamse Kunstraad ziet het gezelschap als avontuurlijk en nieuwsgierig naar het ontdekken van de theatrale kwaliteit van verschillende muzikale stijlen en subculturen. Daarbij is Orkater een aanjager van nieuw werk.

Bijzonder aan de producties en makers van Orkater is dat ze conceptueel sterk kunnen verschillen, maar dat een signatuur herkenbaar blijft: eigenzinnige, energieke, performatieve montagevoorstellingen met een muzikale dramaturgie. Aan de makers die Orkater aan zich bindt, worden

geen vooraf voorwaarden opgelegd aangaande onderwerp, doelgroep of educatief karakter. Projecten worden beoordeeld op originaliteit, productieve haalbaarheid en vakmatige kwaliteit van de betrokkenen. Experiment krijgt de ruimte. Een duidelijke aanpak, vindt de kunstraad. Uit de aanvraag van Orkater klinkt een grote vanzelfsprekendheid. In het algemeen hadden de plannen, en vooral een visie op nieuwe ontwikkelingen, van de kunstraad meer onderbouwing mogen krijgen. Orkater lijkt hierin vooral voort te bouwen op bestaande ontwikkelingen en daarbij niet veel onverwachte paden in te slaan. Daartegenover biedt de aanvraag een uitgebreid overzicht van de producties in de komende vier jaar. Orkater kiest maatschappelijke onderwerpen en zoekt naar de polsslagen van de tijd, aldus de aanvraag. De kunstraad ziet stedelijke vraagstukken in diverse voorstelingsconcepten terug.

De kunstraad is blij te lezen dat de artistieke samenwerking met het Bijlmer Parktheater een structureel vervolg krijgt in een tweetal voorstellingen. Er wordt blijvend ruimte gemaakt voor bewezen talent, zoals Dionne Verwey en Gery Mendes.

Locatievoorstellingen worden door het gezelschap vaak omgewerkt tot zaalvoorstellingen. In publieksbereik is dit een strategische ingreep, maar de kunstraad vindt dat de voorstellingen hierdoor soms aan artistieke kwaliteit inboeten.

Nieuw is de samenwerking met BonteHond. Een spannende en kansrijke ontmoeting tussen doelgroep, speelstijl en signatuur die resulteert in de nog onderbelichte term 'labelloze voorstelling'.

Orkater is een belangrijke speler als het gaat om genreontwikkeling en -vernieuwing van muziektheater, een genre dat dit gezelschap heeft gedefinieerd en geëmancipeerd. De instelling is zich ervan bewust dat de relatie tussen makers en publiek toe is aan een nieuw elan, om toekomstbestendig te zijn. Tweerichtingsverkeer, daar gaat het om. Die zelfkritische houding waardeert de kunstraad zeer. De aanvraag was nog sterker geweest als nieuwe plannen, en daarmee het innovatieve karakter van de instelling, hier zichtbaar aan waren verbonden.

Belang voor de stad

Samenwerkingspartners worden gevonden door de hele stad en daarbuiten. Orkater is een sterke en inspirerende partner, die zich verbonden voelt met de hele sector. Middelen en deskundigheid worden snel gedeeld. Door langdurige samenwerking en dialoog weet Orkater ruime afzetmogelijkheden te realiseren, ook voor nieuw en meer experimenteel werk. Nieuwe makers en hun werk worden zo geïntroduceerd bij een breed publiek. Orkater stelt nog stappen te kunnen zetten in publieksdifferentiatie.

Het gezelschap bespeelt groot Amsterdam, in verschillende zaalgroottes en op locatie. De kunstraad heeft waardering voor de aandacht die in het plan uitgaat naar het brede bereik in de Metropoolregio Amsterdam. Een aantal producties richt zich specifiek op grootstedelijke of Amsterdamse thema's, zoals Verhalen uit een stad of Amsterdam 749.

Orkater bouwt het internationale netwerk verder uit. Interessant is dat Orkater het aantal speelbeurten in Vlaanderen wil uitbreiden en een samenwerking aangaat met het Gentse muziektheatergezelschap LOD.

Talentontwikkeling gebeurt binnen alle gelederen van de organisatie en wordt op positieve wijze geïllustreerd door de doorgroei van de recentelijk aangesteld zakelijk leider. Ook zijn er samenwerkingen met kunstvakopleidingen en met de vier Amsterdamse jeugdtheaterscholen. De kunstraad is enthousiast over de bijdrage van Orkater aan de ontwikkeling van het volledige theaterlandschap. Orkater kan hierin bogen op jarenlange expertise en ervaring.

Onderscheidend is de ontwikkeling van theatercollectieven. Het belang van het Nieuwkomersprogramma is evident, via De Nieuwkomers hebben al diverse groepen hun eerste meters gemaakt. Ze zijn doorgestroomd naar voorstellingen in de grote zaal, of naar een eigen zelfstandige praktijk. Jonge makers kunnen leunen op Orkaters naamsbekendheid en krijgen veel vertrouwen en speelbeurten om ervaring op te doen. De kunstraad denkt dat, om de Amsterdamse samenleving goed te weerspiegelen, culturele diversiteit in de selectie van de collectieven een nog sterker accent kan krijgen.

Orkater wil de educatieactiviteiten verder uitbreiden, evenals randprogramma's, dit waardeert de kunstraad. Er is een interessant digitaal aanbod met onder meer podcasts. Er wordt over muziektheater een eigen algemeen basislespakket ontwikkeld voor het voortgezet onderwijs. De instelling stelt een educatiemedewerker aan en leunt op partners als ITA en Theater Bellevue. Rond elke productie wordt educatie ontwikkeld, waarmee er veel werkzaamheden bij de educatiemedewerker komen te liggen. Uit het plan wordt niet inzichtelijk op welke wijze Orkater rekening houdt met differentiatie of waaruit de expertise van theatermakers blijkt die zelf de lesprogramma's geven.

Uitvoerbaarheid

De kunstraad is positief over de bedrijfsvoering, die stoelt op een aantal heldere uitgangspunten. Zo is er sprake van risicospreiding in een balans van meer en minder vernieuwende producties, duurzame werkrelaties met tijdelijke krachten en direct contact met de afnemers van de producties. De organisatie heeft een gezond eigen vermogen. De begroting oogt realistisch, al steunt deze vooral op subsidiëring van de landelijke en gemeentelijke overheid. Dat de organisatie sterk toegespitst zou zijn op het werven van extra fondsen, of dat het substantiële aanvullende financiering weet te realiseren bij bijzondere projecten, valt niet direct terug te lezen in de begroting. In de ogen van de kunstraad laat Orkater kansen liggen wat betreft sponsoring. Orkater onderkent dat een vernieuwings- en verjongingsslag evident is. De instelling kan niet voor elke publieksgroep blijvend bouwen op de naamsbekendheid en indrukwekkende status uit het verleden.

Opvallend in de aanvraag is de aandacht voor marketing. Orkater maakt hier een significant bedrag voor vrij. Er is doorlopend publieksonderzoek en met een externe marketeer zijn strategische doelen opgesteld. Dit oogt solide. De kunstraad denkt wel dat sommige uitspraken wat vrijblijvend of weinig concreet zijn, vooral als het gaat om de denktank van makers en marketeers of community-vorming middels de vernieuwde website. Ook is de doelgroep 'bezoekers met een diverse achtergrond en opleidingsniveau' erg breed geformuleerd.

Orkater leeft de verschillende codes na. De instelling is een voorbeeld als het gaat om het hanteren van de Fair Practice Code. Betrokkenen (vast en tijdelijk) worden goed betaald, en in de vergoeding wordt ook voorbereidingstijd meegenomen. Orkater is pleitbezorger voor belangen in de theatersector, maakt zich hard voor eerlijke werkomstandigheden en is met grote regelmaat zichtbaar in het debat rond dit onderwerp. Dat vindt de kunstraad zeer te prijzen. Orkater heeft een bewezen staat van dienst. De kunstraad heeft alle vertrouwen in een kwalitatieve uitvoering van de plannen.

Diversiteit en inclusie

Orkater onderschrijft de Code Diversiteit & Inclusie, heeft in het navalgen hiervan zichtbare stappen gezet en wil dit in de toekomst blijven doen. Diversiteit wordt door de instelling breed opgevat: in leeftijd, gender, afkomst, disciplines en kwaliteiten. Blijkens het actieplan heeft Orkater geen specifieke missie op diversiteit en inclusie vastgelegd. Dit is wel al lange tijd onderwerp van gesprek.

Sinds enkele jaren heeft Orkater duidelijk een nieuwe weg ingeslagen waarbij meer diverse verhalen worden verteld. Dat is een positieve ontwikkeling, hiermee winnen de producties aan herkenbaarheid voor een groter publiek. De kunstraad constateert dat Orkater diversiteit een belangrijke en zichtbare plek heeft gegeven in het repertoire. Komende periode staat een aantal producties op de rol met stedelijke thematieken alsmede producties waarin een meerstemmig perspectief weerklinkt, zoals *De Vreemdeling* of *De Glijphoeve*. Orkater kiest daarbij vaak voor een confrontatie of ontmoeting van zwarte en witte perspectieven en muziekstijlen.

Het valt de kunstraad bijvoorbeeld op dat bij een voorstelling over de *Glijphoeve* of *Muhammad Ali*, met goedgekozen thema's als aanpassingsvermogen of *cultural appropriation*, juist is gekozen voor een witte regisseur en een gekleurde cast. Het is een goede ontwikkeling dat makers van *Sir Duke* een plek hebben gekregen in het ensemble. In de namen die verder genoemd worden in het plan ziet de kunstraad theatermakers van diverse achtergronden terug. Orkater is transparant over zijn bedrijfscultuur en heeft oog voor diversifiëring in achtergrond, maar ook in leeftijd.

Diversiteit in gender en leeftijd is terug te zien in de samenstelling van vast personeel, maar daar vallen wat culturele diversiteit betreft nog stappen te zetten. Orkater streeft ernaar de samenstelling van vast personeel een afspiegeling te laten zijn van de Amsterdamse samenleving. Hoe dat concreet vorm gaat krijgen, wordt niet duidelijk. Het succesvolle partnerschap met het Bijlmer Parktheater zet zich voort. De samenwerkingen met de Amsterdamse jeugdtheaterscholen en de IMC Weekendschool worden geïntensiveerd. Gepaard met het doorlopende publieksonderzoek biedt dit volop kansen tot verdere verbreding van Orkaters publieksbereik. Dit had voor de kunstraad iets meer context en onderbouwing verdiend, evenals hoe de diverse doelgroepen op lange termijn aan de instelling verbonden blijven.

Orkater opteert voor functieplek 1 in de Amsterdam Bis 2021-2024: theatergezelschap of theaterproductiemaatschappij dat/die vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuwe/onvertelde verhalen van jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, interdisciplinair werkt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt onder meer in grote zalen. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, Orkater deze functieplek niet toe te kennen.

PODIUMPARTNERS

PodiumPartners is een jong productiehuis met twee presentatie- en makersplekken: Plein Theater en Theaterbroedplaats Dapper. Het plein als metafoor vormt voor de instelling een inspiratiebron: een dynamisch ontmoetingspunt, een vrijplaats, een plek van maatschappelijk verandering – toegankelijk voor iedereen.

In 2018 is Berith Danse aangetrokken als directeur voor Oostblok, de voorloper van het Plein Theater. Haar ervaring als co-founder van Theatre Embassy is gebruikt voor het opzetten van een productiehuis. Voor de komende vier jaar wil PodiumPartners een van de toonaangevende productiehuizen in Amsterdam en daarbuiten worden. De instelling wil een impresariaat opzetten zodat eigen producties ook elders te zien zijn, en wil breder programmeren met crossovers in dans, mime, jeugd, film, beeldende kunst en hedendaagse muziek. De instelling wil zowel stadsbreed als internationaal werken.

In vrijplaats Dapper krijgen (nieuwe) makers de mogelijkheid elkaar te ontmoeten, experimenten uit te voeren en aan producties te werken. Tweejaarlijks worden jonge/nieuwe makers opgeroepen een plan in

te dienen om drie weken onder begeleiding te werken aan een project in de Dapper. Het plein en de publieke ruimtes in Oost gaat PodiumPartners intensiever betrekken bij de activiteiten.

Voor het *artist in residence*-programma heeft PodiumPartners vier internationale makers op het oog, die in de zomer vier weken lang in het Plein Theater mogen werken. In samenwerking met directeur Danse, eveneens regisseur, wordt er jaarlijks een internationale presentatie gemaakt die voortkomt uit deze periode.

Om de programmalijnen te verdiepen, gaat PodiumPartners Spraakmakers-avonden organiseren, met als doel mensen met elkaar in gesprek te laten gaan over onderwerpen als identiteit, klimaat, nieuwe economie en mensenrechten. De avonden worden omlijst met optredens van jonge artiesten of opiniemakers, een bespreking van literatuur of poëzie of het vertonen van een documentaire of korte film. In het Eetlokaal wil PodiumPartners elke drie maanden een expositie organiseren.

ADVIES

Artistiek belang

PodiumPartners heeft in de ogen van de Amsterdamse Kunstraad een uitgesproken visie: buurtgericht, inclusief en maatschappelijk betrokken. Dit verbeeldt de organisatie in de metafoor van een plein als toegankelijke ontmoetingsplek. PodiumPartners heeft in de afgelopen korte tijd flinke stappen gezet zich verder te ontwikkelen in programmering en productie. En dat met een beperkt budget. Voor de komende periode heeft PodiumPartners torenhoge ambities: de aanvraag staat vol nieuwe plannen binnen de *performing arts*, met makers uit binnen- en buitenland, voor en met buurtbewoners. Dit is wat de kunstraad betreft direct de grootste valkuil: door de veelheid aan initiatieven is de uitwerking ervan te beperkt. De huidige organisatie heeft bovendien nog geen trackrecord om op voort te bouwen.

PodiumPartners noemt in de aanvraag interessante makers en een veelheid aan samenwerkingsverbanden. Zo lijkt het podium met dans in te spelen op een niche: het biedt een open vloer voor dansers en geïnteresseerden om te komen jammen in Niemandland. Ook het genoemde theateraanbod geeft de programmering een experimenteel karakter. De concertserie Nieuwe Noten is inspirerend in de ontmoeting tussen ervaren en beginnend talent. Het totaal aan samenwerkingsverbanden is echter zo groot, dat er in de praktijk keuzes gemaakt moeten worden. De veelheid aan plannen en ambities, zonder duidelijke keuzes en onderbouwing, maakt de aanvraag weinig realistisch.

De Spraakmakers-avonden passen bij de signatuur van een buurtgebonden plek waarbij de rafelranden van kunstvormen worden opgezocht. De kunstraad is enthousiast over het participatieaanbod van PodiumPartners, zowel over de programmering als over het eigen meemaakprogramma waar ervaren kunstenaars als Edit Kaldor en Gita Hacham bij betrokken zijn. De kunstraad mist in de aanvraag een toelichting op het buurtgerichte karakter van het podium. Het is niet duidelijk hoe PodiumPartners de buurt benadert en enthousiasmeert om mee te doen. Hoe buurtbewoners inspraak hebben in de programmering, blijft onderbelicht.

Belang voor de stad

De imagoverandering van jeugdtheater naar productiehuis verdient verdere toelichting. Temeer omdat met het jeugdaanbod voornamelijk publiek uit de nabije omgeving wordt bediend. Ook met andere programmaonderdelen, vooral de presentaties op locatie, denkt de kunstraad dat PodiumPartners een belangrijke functie voor stadsdeel Oost kan hebben. Het stevige internationale accent in de activiteiten en programma's zou goed aan kunnen sluiten bij de grote diversiteit van het stadsdeel. Passend zijn samenwerkingspartners als Keti Koti, Kwaku en Amsterdam Roots Festival. PodiumPartners toont zich in de aanvraag een stadsdeelgerichte organisatie.

PodiumPartners heeft een goed beeld van de buurt, haar diversiteit in bevolking en de kwaliteiten van de verschillende wijken en podia.

De participatieve manifestaties en projecten op het plein moeten een publiek bereiken dat door reguliere programmering niet wordt aangesproken. Met twee jaarlijkse manifestaties lijkt de impact echter beperkt.

Samenwerking met festivals in het buitenland en ook met andere partners illustreert een sterk internationaal netwerk. PodiumPartners lijkt er vooral op gericht internationale kunst en expertise naar Oost te halen en er zijn ambities voor een aantal uitwisselingen of internationale tournees.

De kunstraad vindt het positief te zien dat de instelling veel en verschillende samenwerkingen aangaat, maar denkt dat er ook hier scherpere keuzes moeten worden gemaakt. Daardoor kan de instelling werken aan verdieping, en kunnen partnerschappen meer uitgediept en duurzaam bestendig worden. Over de toekomst van het samenwerkingsverband op basis van het advies 'Een cultuurhuis in Oost', is de aanvraag niet heel duidelijk. Het verbaast de kunstraad dat de plannen niet leiden tot een verdieping van de samenwerking van de vier partners Nowhere, Framer Framed, De Rode Loper op School en Q-factory.

PodiumPartners is in de plannen sterk gericht op kennisdeling over onderwerpen als talentontwikkeling, diversiteit en participatie. De kunstraad waardeert deze houding, maar is van mening dat de jonge organisatie in eerste instantie de focus op zichzelf en de eigen ontwikkeling moet richten. Daarbij merkt de kunstraad op dat de organisatie op het gebied van participatie veel expertise heeft en met ervaren makers werkt.

De plannen voor talentontwikkeling en educatie worden veelal in samenwerking met anderen vormgegeven, onder meer met RIGHTABOUTNOW INC., het Fringe Festival en Mezrab. Educatie is gericht op het primair en voortgezet onderwijs en wordt verzorgd door De Rode Loper op School. PodiumPartners zet de wekelijkse jeugdtheaterlessen voort op de nieuwe locatie De Dapper. Deze lessen zijn voor kinderen van zes tot twaalf jaar. Het is de kunstraad niet duidelijk hoe dit aanbod zich verhoudt tot de cursussen die door de Amsterdamse jeugdtheaterscholen worden gegeven. PodiumPartners is van plan om de muziekstudio toegankelijk te maken voor jongeren tussen de zestien en twintig jaar oud, die de faciliteiten willen benutten. In de aanvraag krijgt de wijze van begeleiding nog geen vorm.

Er zijn weinig podia waar talenten kunnen uitvinden wat voor hen het beste werkt. Op dat punt kan PodiumPartners als laagdrempelig theater voorzien in een behoefte. Deze functie van fringe theater is belangrijk voor de stad, omdat het voor veel jonge makers uit het alternatieve circuit belangrijk is waar ze voor het eerst optreden. In theaterluwe zomers opent de instelling haar deuren voor een aantal internationale *artists in residence*.

Uitvoerbaarheid

PodiumPartners opteert voor functie 1 in de Amsterdam Bis als een theaterproductiemaatschappij en moet daarvoor flink in soorten activiteiten groeien. De kunstraad is niet overtuigd van de zakelijke haalbaarheid van de plannen. De brede ervaring en het uitgebreide (internationale) netwerk van de directie, geven vertrouwen in de artistieke haalbaarheid. Maar de hoeveelheid aan plannen, in alle disciplines, brengen voor de zakelijke kant risico's met zich mee. De kunstraad betwijfelt of alle plannen daadwerkelijk tot uitvoering zullen komen.

Door de wijze waarop de organisatie is ingericht, hangt veel af van de directeur en haar netwerk. De kunstraad acht dat risicovol. De instelling kiest ervoor de staf zo klein mogelijk te houden en te werken met veel freelancers, zoals curatoren, in een flexibele schil. Tegelijkertijd is PodiumPartners op dit moment behoorlijk in beweging en is de druk op het personeel hoog. Bij de veelheid aan nieuwe plannen zou de organisatie volgens de kunstraad juist gebaat zijn bij versteviging en continuïteit. Door in alle disciplines een veelvoud aan samenwerkingspartners te presenteren, lijkt het alsof PodiumPartners het onderscheid tussen (co)produceren en programmeren niet maakt. De jonge organisatie heeft bovendien nog niet alle samenwerkingen beproefd en bestendigd. Structurele samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam moet bijvoorbeeld nog worden onderzocht. En ook het opzetten van een impresariaat om extra inkomsten te genereren door de distributie van eigen producties, draagt niet bij aan lastenverlichting.

PodiumPartners onderschrijft de codes. Het bestuur wil zich de komende jaren omvormen naar een raad van toezicht. De Fair Practice Code kan worden nageleefd bij structurele subsidiering, waarbij als eerste

in een pensioenvoorziening van medewerkers zal worden voorzien.

De kunstraad vindt de SWOT-analyse getuigen van goede zelfreflectie. De instelling constateert kansen en bedreigingen zoals nieuw publieksbereik door programma's op verrassende buitenlocaties, slimme programmering van topgroepen en het laagdrempelige karakter van het Eetlokaal. Met de hieruit voortkomende breed geformuleerde risicomaatregelen zijn alleen nog niet alle bedreigingen afgewend.

Kijkend naar de begroting verwacht PodiumPartners bijna een verviervoudiging van directe en indirecte publieksinkomsten. De kunstraad vindt deze stijging onvoldoende onderbouwd. Weliswaar zijn marketingdoelstellingen duidelijk geformuleerd, de concrete stappen daartoe worden niet helder. Het plan blijft steken op goede intenties zoals het doorlichten van de *customer journey*. De kunstraad vraagt zich af of de instelling voldoende zicht heeft op doelgroepen die nog niet bereikt worden en hoe resultaten meetbaar zullen zijn.

PodiumPartners beschikt niet over een geschikte behuizing. Het Plein Theater, eigendom van Stadgenoot, voldoet niet aan de arbo-eisen voor het (technisch) personeel, en is op dit moment niet toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking. In de aanvraag staat dat de lekkage van het dak verholpen is en dat er minder kans is op kortsluiting, maar dat overvloedige regenval een probleem blijft. In het licht van de achterstalligheid heeft PodiumPartners te weinig middelen uitgetrokken om verbetering in de situatie te brengen en te komen tot een meer professionele accommodatie. Over de locatie Muiderpoorttheater is de instelling in gesprek met stadsdeel Oost om te bezien of de ruimte een broedplaats voor theatermakers kan worden ten behoeve van de buurt.

De organisatie heeft een bescheiden eigen vermogen en is voornemens dit de komende jaren uit te bouwen. Op dit moment is PodiumPartners nog niet in staat de Fair Practice Code toe te passen. Opvallend is dat er geen sponsorinkomsten zijn begroot. Wat betreft de horeca, jaarlijks goed voor € 25.000, denkt de kunstraad dat er meer ondernemerschap kan worden getoond. Zeker gezien de bruisende ontmoetingsplek die PodiumPartners met het Eetlokaal voorstaat. Anderzijds begrijpt de kunstraad dat inkomsten uit verhuur op dit moment achterblijven, gezien de staat van het pand aan het Sajatplein.

PodiumPartners verwacht doorlopende subsidiëring te kunnen krijgen van verschillende publieke en private fondsen, maar de begroting leunt voor een aanzienlijk deel op gemeentelijke subsidiëring. De kunstraad mist hier een goede balans.

Diversiteit en inclusie

De organisatie geeft blijk van een eigen, diep verankerde opvatting over inclusiviteit. PodiumPartners wil nadrukkelijk ruimte geven aan uiteenlopende stemmen. De instelling kiest voor een breed palet aan makers en partners met uiteenlopende achtergronden. Dat resulteert volgens de kunstraad in een meerstemmige en multidisciplinaire programmering. Amsterdammers zouden hierin herkenning moeten kunnen vinden.

In het actieplan diversiteit en inclusie geeft de instelling een aantal aandachtspunten aan, waaronder een vergroting van diversiteit in publiek. De kunstraad onderschrijft dat de instelling nog aan kracht kan winnen op het gebied van diversiteit in publiekswerving. Er lijkt nog weinig sprake van kennis over het potentiële publiek, waardoor er in aanbod nog niet goed gestuurd kan worden. Over de rol van de influencers die PodiumPartners wil inzetten, maakt de aanvraag weinig duidelijk.

De instelling geeft aan dat de samenstelling van het personeel op dit moment een afspiegeling van de stad vormt. Wat betreft diversiteit in leeftijd zijn nog stappen te zetten. De ambitie is om het bestuur nog verder te diversifiëren in leeftijd. Hierin zoekt de instelling samenwerking met Stichting Blikverruimers.

PodiumPartners opteert voor functieplek 1 in de Amsterdam Bis 2021-2024: theatergezelschap of theaterproductiemaatschappij dat/die vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuwe/onvertelde verhalen van jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, interdisciplinair werkt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt onder meer in grote zalen. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, PodiumPartners deze functieplek niet toe te kennen.

RIGHTABOUTNOW INC.

RIGHTABOUTNOW INC. is een interdisciplinair productiehuis dat zich richt op het begeleiden van nieuwe en midcareer makers, op het produceren van hun werk, en op het organiseren van events en educatieve trajecten. De inspiratie van hiphop, straatcultuur en de urban scene zijn hierbij groot. RIGHTABOUTNOW INC. borduurt op deze manier voort op de nalatenschap van cultureel divers theater in Nederland, waarbij nieuwe en onderbelichte verhalen centraal staan.

Het productiehuis werkt langs een driedelige as: het verbreedt de klassieke canon van de Nederlandse podiumkunsten met niet-westerse bronnen en andere subculturen, het haalt inspiratie uit onder meer de pop- en straatcultuur, en laat zijn activiteiten aansluiten bij de grote stad en haar inwoners.

Op het jaarlijkse RIGHTABOUTNOW Festival brengt de organisatie makers uit de nationale en internationale urban podiumkunsten bij elkaar. Het festival creëert daarmee een plek waar nieuwe verhalenvertellers uit de grote stad hun kunst en visie met publiek kunnen delen. In 2021 hoopt de instelling de vleugels uit te slaan naar Zeeburgereiland, om een van de drie silo's te gaan gebruiken als productiehuis/broedplaats.

ADVIES

Artistiek belang

RIGHTABOUTNOW INC. werkt vanuit de overtuiging dat diversiteit de enige route is naar vernieuwing, maatschappelijke verandering en innovatie. De instelling geeft interdisciplinair werkende, jonge en/of nieuwe makers de ruimte om onderbelichte verhalen te brengen. De instelling wil een productiehuis zijn voor grootstedelijke kunstvormen met de hiphop-cultuur als vertrekpunt. Deze missie zet RIGHTABOUTNOW INC. helder uiteen in de aanvraag.

De oprichters van RIGHTABOUTNOW INC., Marjorie Boston en Maarten van Hinte, representeren de erfenis van het cultureel diverse theater in Nederland. Zij behoren tot een generatie kunstenaars die in de voorhoede heeft gestaan van het postkoloniale debat. De Amsterdamse Kunstraad heeft veel waardering voor hun ambitie voort te borduren op deze nalatenschap en hun expertise in te zetten voor talentvolle makers in *urban culture* en *social practice*. Het is daarnaast een waardevol initiatief om de geschiedenis van dertig jaar cultureel divers theater in Nederland te borgen in een kennis- en documentatiecentrum, waarvoor de instelling in de Stichting Theater Instituut Nederland een goede partner heeft gevonden.

RIGHTABOUTNOW INC. biedt een platform voor het vertellen van nieuwe verhalen op moderne, eigentijdse manieren. Zo levert de instelling een bijdrage aan de verbreding van de Nederlandse podiumkunsten. De klassieke canon wordt momenteel door meerdere gezelschappen aangevuld met niet-westerse bronnen en subculturen. De wijze waarop RIGHTABOUTNOW INC. dit wil doen, heeft volgens de kunstraad een grote toegevoegde waarde: door repertoire te ontsluiten, te (laten) vertalen en door de inzet van montagetechnieken uit onder andere hiphop.

Eigenzinnige makers die niet in één hokje passen en daarvoor soms tussen wal en schip dreigen te vallen, vinden hun plek bij RIGHTABOUTNOW INC. De kunstraad is onder de indruk van de aanhoudende inhoudelijke en maatschappelijke motivatie van het team.

Het is interessant hoe Boston en Van Hinte hun ervaring op toneelgebied hebben weten te vertalen naar de urban club- en straatcultuur, dit doen ze op een vanzelfsprekende manier. Intussen hebben zij een trackrecord aan producties en events opgebouwd, evenals een belangrijk netwerk. De kunstraad is positief over het plan om een broedplaats voor de urban scene te beginnen in een van de silo's op Zeeburgereiland.

RIGHTABOUTNOW INC. heeft de afgelopen jaren veel talenten bijgestaan die hun weg hebben gevonden in de theaterpraktijk. De aanvraag gaat uitvoerig in op prestaties uit het meer recente verleden, op inspiratiebronnen en ontwikkelingen in het culturele landschap. Maar de vraag blijft wat de organisatie de komende vier jaar precies gaat doen. Welke producties worden er gemaakt en waar worden die gespeeld? In de bijlage 'productieplanning' worden wel titels van voorstellingen genoemd, maar deze worden verder niet toegelicht. Er wordt alleen in het algemeen iets over de producties gezegd. Dat RIGHTABOUTNOW INC. theater wil maken zoals musici sampelen, vindt de kunstraad interessant en onderscheidend.

Initiatieven als het RIGHTABOUTNOW festival, het STRTORI Festival, Cypher – Open mic en het Flying Solo-traject passen goed bij de artistieke signatuur die de instelling heeft ontwikkeld. Ook de Long Table *event formats* sluiten aan op de missie die RIGHTABOUTNOW INC. zich heeft gesteld. De instelling maakt in de programmering veel ruimte voor reflectieprojecten en rondetafelgesprekken (About Right Now). In de aanvraag zijn geen concrete plannen beschreven om met producties de grote zaal te bespelen.

Belang voor de stad

RIGHTABOUTNOW INC. levert een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling van de urban scene in de stad. De thema's in de activiteiten zijn maatschappelijk relevant. Het belang voor de stad zit vooral in het doorgeven van de nalatenschap van het cultureel diverse theater en het ruimte bieden aan een belangrijke groep makers.

De makers waar RIGHTABOUTNOW INC. mee in zee gaat, hebben vaak zelf al een publiek opgebouwd. De instelling werpt zich op als het

eerste urban theaterimpresariaat van Nederland, en deelt op die manier het eigen netwerk met aanstormend talent. Het opzetten van een kennis- en documentatiecentrum voor de *urban arts*, samen met de afdeling Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam, is een waardevolle bijdrage aan de culturele kennisinfrastructuur van de stad.

RIGHTABOUTNOW INC. is op dit moment gevestigd op IJburg-Zuid, de silo die de instelling wil betrekken bevindt zich op Zeeburgereiland. Dit zijn allebei gebieden in de stad waar nog weinig cultuur te vinden is. In IJburg is de aanwezigheid van RIGHTABOUTNOW INC. inmiddels vanzelfsprekend, de instelling levert er een bijdrage aan de spreiding van kunst en cultuur in de wijken, voor zowel jong als oud. Met Plein Theater in stadsdeel Oost gaat de instelling een duurzame samenwerking aan voor Flying Solo-makers, die overigens ook plaatsvindt met De Brakke Grond en het Fringe Festival Amsterdam. Met Nowhere, eveneens in Oost, werkt RIGHTABOUTNOW INC. samen aan talentontwikkeling. De kunstraad vraagt zich af hoe RIGHTABOUTNOW INC. bewoners van andere stadsdelen structureel aan zich zal weten te binden. Het voornemen van RIGHTABOUTNOW INC. om op te treden als verbindende schakel tussen IJburg en Almere, als onderdeel van de Metropool Regio Amsterdam, vindt de kunstraad een goed idee.

RIGHTABOUTNOW INC. is een erkend leerbedrijf en betreft studenten van verschillende vakopleidingen en niveaus bij de organisatie. Daarnaast zijn de oprichters van RIGHTABOUTNOW INC. al langer betrokken bij het inclusiever maken van de curricula van verschillende kunstvak(docent)opleidingen. De instelling wil contextprogramma's en educatietrajecten ontwikkelen rond eigen projecten en events. De kunstraad kan zich voorstellen dat hier behoefte aan is. De oprichters van RIGHTABOUTNOW INC. maken onderdeel uit van een uitgebreid internationaal netwerk, dat ze kunnen aanwenden ten behoeve van de stad.

De gekozen makers die RIGHTABOUTNOW INC. een ontwikkelplek biedt, krijgen in het plan de ruimte hun fascinaties, onderwerpkeuzes en ambities te verwoorden. Hieruit blijkt een brede inhoudelijke interesse, ook in vorm en stijl. Maar over talentontwikkeling wordt in het plan weinig geschreven. De kunstraad heeft vragen over de selectie, het aantal te begeleiden makers en de mogelijke duur van een traject. Vergelijkbare

vragen zijn er over de samenstelling van de junior-projectteams.

Onduidelijk is ook hoe de makers specifiek begeleid gaan worden. Naast de voorgestelde lezingen, book readings en rondetafelgesprekken, wordt er in de plannen weinig toelichting gegeven op de begeleiding tijdens afzonderlijke maakprocessen. RIGHTABOUTNOW INC. kiest in de aanvraag voor makers vanuit allerlei disciplines, van stand-up comedy tot aan grafisch ontwerpers; de kunstraad had graag willen lezen welke expertise hiervan buiten de organisatie wordt ingezet.

Uitvoerbaarheid

Om publiek te bereiken, wordt er per project een communicatiestrategie op maat bedacht. Het idee om te werken met ambassadeurs, met ieder een eigen achterban, is effectief en er worden klinkende namen genoemd. Als RIGHTABOUTNOW INC. als productiehuis en agency wil groeien, is er volgens de kunstraad wel verdere ontwikkeling nodig in naamsbekendheid. Ook is een marketingvisie voor de lange termijn nodig, om tussen alle andere (culturele) initiatieven in de drie silo's, positie in te nemen en publiek te binden. De doelgroepspecificatie is te algemeen geformuleerd.

Projectontwikkelaar Grayfield zal de drie silo's op Zeeburger-eiland gaan exploiteren, er komt een mix van toegankelijke horeca en culturele voorzieningen. RIGHTABOUTNOW INC. gaat een van de silo's gebruiken als productiehuis/broedplaats. Bureau Broedplaatsen heeft hiertoe opstartkosten gereserveerd en vanuit Vink Bouw is er een aanzienlijk bouwbudget om de silo gereed te maken. Dit kan gezien worden als sponsoring van het initiatief. In de aanvraag beschrijft RIGHTABOUTNOW INC. wat er is geleerd van het mislukken van Theater MC. Een terechte referentie, vindt de kunstraad, gezien het debacle rond de horecafunctie dat destijds mede de ondergang van Theater MC heeft veroorzaakt. RIGHTABOUTNOW INC. stelt een schaalverkleining voor, ten opzichte van de MC-periode. Maar daarmee blijft de groei die RIGHTABOUTNOW INC. nu zou doormaken nog steeds substantieel.

Grayfield stelt meerjarige subsidie als noodzakelijke voorwaarde om de huur te garanderen. De kunstraad is van mening dat, als de plannen

daadwerkelijk doorgang vinden, RIGHTABOUTNOW INC. de eerste drie jaar geen huur, of anders een ingroei uur zou hoeven te betalen. De horeca is op termijn misschien levensvatbaar, maar moet zich nog bewijzen. Zeker gezien de concurrentiepositie van de Ysbreeker, die een horecafunctie gaat vervullen in een van de andere silo's.

De zakelijk leider zal aanspreekpunt zijn tijdens het bouwproces, naast haar andere activiteiten. Verdere personele invulling, zoals wie de broedplaats c.q. het theater of de verhuur van studio's coördineert, heeft nog geen invulling gekregen.

De kunstraad heeft begrip voor de wens van RIGHTABOUTNOW INC. om aan langeretermijndoelstellingen te kunnen werken. Subsidiëring op projectbasis is geen basis voor continuïteit van bedrijfsvoering. RIGHTABOUTNOW INC. werkt op dit moment met veel vrijwilligers en stagiairs. De instelling is van plan om in de toekomst de Fair Practice Code te hanteren, maar stelt structurele subsidiëring als voorwaarde hiervoor.

De groei naar een toekomstbestendige en stevige organisatie kan volgens de kunstraad het beste in stappen plaatsvinden. In het ondernemingsplan maakt de omzet een enorme sprong naar meer dan een miljoen euro per jaar. Een groot aandeel komt van het Rijk als de instelling een 'ontwikkelplek' krijgt in de basisinfrastructuur. Daarvoor hebben veel instellingen een aanvraag gedaan, dus de concurrentie is groot. RIGHTABOUTNOW INC. verwacht weinig sponsorinkomsten en geeft aan te zoeken naar alternatieve financieringsvormen, maar dit krijgt in de aanvraag weinig uitwerking.

In de aanvraag reflecteert RIGHTABOUTNOW INC. onvoldoende hoe de organisatie een professionaliseringslag zal maken. Het kernteam wordt aangevuld met fulltimemedewerkers in productie, backoffice en publiciteit. Het productieteam zal deels uit studenten en stagiairs bestaan. Dit lijkt niet de stabiliteit te geven die de instelling nodig heeft. Bovendien ontbreken bij de uitbreiding van het artistieke team functies zoals een educatiemedewerker, dramaturg of talentontwikkelaar. De continuïteit van het gezelschap is in grote mate afhankelijk van de twee oprichters, wat risicovol is voor de uitvoerbaarheid op de lange termijn. RIGHTABOUTNOW INC. onderschrijft de Governance Code Cultuur en werkt met een raad van toezicht.

Diversiteit en inclusie

De kunstraad stelt vast dat de oprichters van RIGHTABOUTNOW INC. behoren tot de grondleggers van het gesprek over culturele diversiteit en meerdere perspectieven. Terecht wordt in de aanvraag beschreven hoe dat wat RIGHTABOUTNOW INC. al jaren doet, eindelijk beleid gaat worden. Diversiteit gaat wat RIGHTABOUTNOW INC. betreft niet om huidskleur en etniciteit, maar om de afspiegeling van mensen en verhalen, die Nederland een 21^e-eeuws gezicht geven. Er is veel kennis en expertise op dit vlak en RIGHTABOUTNOW INC. wordt vaak benaderd voor advies. Verschillende festivals benaderen RIGHTABOUTNOW INC. om in context-programmering te voorzien; in het plan wordt een beperkt aantal partners genoemd.

Meerstemmige perspectieven en verhalen van nieuwe makers staan centraal in de activiteiten en zijn de bron van artistieke vernieuwing. Voor veel publieksgroepen biedt RIGHTABOUTNOW INC. grote herkenbaarheid. De instelling zegt zich expliciet te willen richten op publiek met een lichamelijke of mentale ontwikkelingsachterstand, maar geeft niet aan op welke wijze. Publieksparticipatie gericht op senioren is onderdeel van het plan, dit laatste mede omdat urban nog te vaak de connotatie van jonge makers heeft. De diversiteit in het personeelsbestand is groot, *color-blind casting* is standaard en er is aandacht voor vrouwen als het gaat om leidinggevende posities.

RIGHTABOUTNOW INC. opteert voor functieplek 1 in de Amsterdam Bis 2021-2024: theatergezelschap of theaterproductiemaatschappij dat/die vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuwe/onvertelde verhalen van jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, interdisciplinair werkt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt onder meer in grote zalen. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, RIGHTABOUTNOW INC. deze functieplek niet toe te kennen.

SILBERSEE

Silbersee profileert zich als innovatief productiehuis dat onorthodoxe opera en muziektheater creëert voor een breed publiek. Met de menselijke stem als uitgangspunt, wil Silbersee het operagenre vernieuwen. Hiervoor kiest de instelling verrassende samenwerkingen met de meest uiteenlopende genres en disciplines. Als productiehuis brengt Silbersee ruim honderd voorstellingen per jaar, in binnen- en buitenland.

Naast artistieke vernieuwing hecht Silbersee grote waarde aan de maatschappelijke verankering van zijn werk. Zowel op de bühne als achter de schermen houdt Silbersee zich bezig met actuele thema's als inclusie, ecologie, artificiële intelligentie en hun impact op de mens. Zo maakten ze voorstellingen over de verhouding van de mens tot de techniek (Homo Instrumentalis) en over de spanningen tussen het stadsleven en het boerenbestaan (Aardappelvreter). Sinds een paar jaar biedt Silbersee nieuwe makers en performers structureel een plek in Spr!tzt!, een experimenteer-ruimte waarin jong talent budget en begeleiding krijgt om een korte productie te maken.

In de komende kunstenplanperiode legt Silbersee de focus op de vernieuwing van het operagenre voor een breed publiek. Silbersee wil zijn

twee pijlers, artistieke vernieuwing en maatschappelijk engagement, verstevigen. De instelling zal vanaf 2021 bestaan uit Silbersee Productiehuis en Silbersee Vrijplaats. Met de Vrijplaats richt Silbersee zich, voortbouwend op Spritzl, primair op de ontwikkeling van jonge, aanstormende makers en performers. Op maatschappelijk gebied heeft Silbersee onder meer de ambitie om in de komende zeven jaar zijn ecologische voetafdruk naar nul te reduceren. Silbersee wil zich vestigen in Amsterdam Noord en is op zoek naar een geschikte locatie voor een eigen huis.

In de Silbersee Vrijplaats vinden drie ontwikkelingstrajecten plaats: Makerspad – tweejarige begeleiding van circa tien makers; Noordverhalen – twee participatieprojecten met de gemeenschappen van Amsterdam Noord, en Silbersee Summer Academy – een jaarlijkse tien-daagse Summer Academy gewijd aan het ontwikkelen van transculturele creatie.

ADVIES

Artistiek belang

Silbersee maakt muziektheater in de volle breedte, op basis van klassieke vocaliteit. Dankzij de expertise en ervaring met 20e/21e-eeuwse avant-garde operarepertoire – Stockhausen, Nono, Aperghis – positioneert Silbersee zich stevig in een bijzondere niche van het Nederlandse muziektheaterlandschap. Silbersee heeft de laatste jaren met vele cross-overproducties laten zien een interessante en belangrijke speler te zijn in het muziektheaterlandschap. De instelling toont vakmanschap, de producties zijn oorspronkelijk en innovatief.

Silbersee neemt de definitie van opera en muziektheater ruim en gooit de ramen van het genre open. De instelling verbindt eeuwenoud repertoire aan actuele thema's en werkt daarbij graag samen met eigenzinnige vormdenkers, waarmee Silbersee het operagenre wil ontwikkelen. De Amsterdamse Kunstraad vindt het waardevol dat Silbersee opera maakt waarbij de grens van de kunstvorm wordt opgezocht. De kunstraad heeft

waardering voor de manier waarop Silbersee het operagenre met nieuwe, eigentijdse vormen dichterbij het publiek weet te brengen. De instelling bewandelt niet de geijkte paden, maar gaat hierbij innovatief te werk. De instelling investeert in hedendaagse operacomposities waarmee het internationaal bijdraagt aan de vorming van nieuw operarepertoire.

Bijzonder aan Silbersee's werkwijze is dat de instelling samenwerkt met partnerorganisaties als de Toneelmakerij, ISH en BackBone. De plannen voor de komende kunstenplanperiode, zoals de Robotopera in samenwerking met Nicole Beutler en Ulrike Quade, en de Rave Opera met De Operastudio van De Nationale Opera, maken enthousiast. Dankzij de interdisciplinaire samenwerking worden de zangers uitgedaagd om buiten hun comfortzone te treden. De muzikale en theatrale mogelijkheden van de stem staan overtuigend centraal, maar de invulling van de theatrale ruimte is mede afhankelijk van de coproducent. De kracht van Silbersee is hoofdzakelijk de muzikale expertise (muzikale leiding), wat het theatrale aandeel (regie/choreografie) betreft wordt er samengewerkt met de bewust gekozen partnerorganisatie/coproducent. Door de steeds wisselende coalities en de zoektocht naar innovatie, is de kwaliteit van de uitkomst van de samenwerkingen uiteenlopend.

Dat is inherent aan het concept van experimenteren. Tegelijkertijd vindt de kunstraad dat een sterkere hand in het bewaken van de kwaliteit van het eindproduct nodig is.

Belang voor de stad

De 'ontwikkeling van het operagenre' staat centraal in Silbersee's missie. De instelling vervult dan ook een belangrijke rol in de talentontwikkeling van jonge, klassiek geschoolde zangers. Daarnaast biedt ze, dankzij de vele samenwerkingen met tal van theater- en dansgezelschappen, de mogelijkheid te experimenteren met klassieke vocaliteit. In de afgelopen jaren heeft het gezelschap een grote ontwikkeling doorgemaakt en een talentontwikkelingspoot opgezet. De instelling heeft nu de ambitie de rol van talentcoach en verbinder te bestendigen. De kunstraad vindt het waardevol voor het behoud van de kunstvorm dat Silbersee investeert in de jonge generatie.

De uitgangspunten van Silbersee Vrijplaats en de diverse trajecten die daarbinnen worden aangeboden, zijn in het algemeen helder verwoord. Toch mist de kunstraad in de plannen voor de Vrijplaats op een aantal punten onderbouwing. Zo vindt de kunstraad de selectie van makers die de instelling aan zich wil binden, niet helder uitgelegd. Voor de Vrijplaats wordt een sterk team begeleiders genoemd, maar het is onduidelijk hoe de begeleiding vorm krijgt.

In de aanvraag zegt de instelling dat 'vanzelfsprekend Silbersee Vrijplaats ook een kraamkamer is van waaruit makers, performers en ideeën kunnen doorstromen naar het productiehuis.' De kunstraad had hier graag een uitwerking van gelezen, nu is niet duidelijk welke positie het werk van de Vrijplaats krijgt binnen de reguliere programmering. De Vrijplaats lijkt (vooralsnog) ook in output gescheiden te zijn van het Productiehuis.

Silbersee heeft de ambitie programma's te maken voor de hele familie en biedt veel en diverse educatieactiviteiten aan. De uitwerking van de educatieplannen is summier.

De kunstraad vindt de keuze zich te willen vestigen in Noord een logisch vervolg van de activiteiten die de organisatie de afgelopen jaren in het stadsdeel heeft georganiseerd. Het valt op dat in het plan geen concrete locatie wordt genoemd. De kunstraad mist een reflectie op mogelijke samenwerking met partners die al actief zijn in het stadsdeel, bijvoorbeeld over het afstemmen van de beoogde participatieprojecten met buurtbewoners. Tot nu toe speelt Silbersee het merendeel van de voorstellingen buiten Amsterdam. Met een eigen locatie en daarmee meer aanbod in de stad, kan de instelling de band met Amsterdam versterken.

Silbersee kiest zijn (Amsterdamse) partners strategisch, primair artistiek ingestoken en tevens met de wens om het publieksbereik van de instelling te vergroten. Het is voor een relatief kleine organisatie bewonderingswaardig dat Silbersee genoemde, ook vaak terugkerende samenwerkingspartners aan zich weet te binden. Silbersee heeft eerder al laten zien allianties aan te kunnen gaan met de volle breedte van het (klassieke) muzieklandschap: van amateurkoren tot De Nationale Opera, van componisten tot activisten. Met de pilaren Silbersee Vrijplaats en Silbersee Productiehuis laat de instelling een enorm artistiek ambitieniveau zien voor

de komende jaren. Het speerpunt in de plannen voor de Vrijplaats is urban arts. De kunstraad hoopt dat de onderzoeksthema's die centraal staan in de Vrijplaats een sterkere verbinding krijgen met de hoofdproducties.

Silbersee blinkt uit in zijn inspanning gericht op duurzaamheid. De instelling heeft de wens een klimaatneutraal productiehuis te zijn, dat geen enkel negatief effect heeft op mens en milieu. In het plan wordt een transitie naar een *zero footprint*-organisatie omschreven. Hoe dit zich vertaalt in investeringen of juist bezuinigingen binnen de begroting blijft onderbelicht. De kunstraad is benieuwd hoe deze plannen zich gaan ontwikkelen. De instelling spreekt zelf van 'radicale klimaatambities', de kunstraad vraagt zich af in hoeverre het haalbaar is volledig klimaatneutraal te opereren. Toch is het 'streven naar' belangwekkend en vooruitstrevend.

Uitvoerbaarheid

Het plan zet op veel ambities tegelijk in. Silbersee geeft een heldere omschrijving waarom de instelling wil groeien. Voor de ontwikkeling van het R&D-atelier Spritzl naar de Vrijplaats, de beoogde transitie op het gebied van inclusie, duurzaamheid en maatschappelijke inbedding, en het vergroten van het publieksbereik heeft de instelling een behoorlijke schaalvergroting voor ogen. Het gaat hier om meer dan een verdubbeling van het aantal fte's. De kunstraad uit zijn zorgen over de vele ambities naast elkaar en vraagt zich af of de plannen realistisch zijn. Het vertrouwen van de kunstraad in Silbersee Productiehuis is groot. Wat de Vrijplaats betreft vindt de kunstraad een meer gelijkmatige overgang realistischer.

De kunstraad begrijpt dat er voor Silbersee Productiehuis en de Vrijplaats nog geen locatie in Noord is gevonden. De kunstraad vraagt zich wel af of de plek voor het in de begroting opgenomen bedrag vindbaar is. Ook is de kunstraad benieuwd naar de rol die fondsenwerving en mecenaat heeft, en hoe de baten die hiermee samenhangen opgenomen zijn in de begroting. Silbersee bereikt per seizoen gemiddeld 25.000 bezoekers en wil het publieksbereik vergroten naar 30.000 bezoekers per jaar. Deze ambities zijn niet voldoende vertaald naar concrete acties: hoe en welke publieksgroepen Silbersee wil gaan bereiken, is niet uitgebreid geformuleerd.

Het inzetten van de Omdenktank voelt als een inhoudelijk sterke troef in de schaalvergroting van de organisatie. Er lijkt een mooie mix aan ervaringsdeskundigen en vertrouwelingen in de Omdenktank zitting te hebben genomen. Met de Omdenktank en de ambitie voor duurzaamheid laat Silbersee zien niet alleen binnen het operagenre innovatief te willen opereren, maar ook het engagement in de bedrijfsvoering te verankeren.

Diversiteit en inclusie

Silbersee wil in de communicatie de *tone of voice* en de kanalen meer afstemmen op cultureel diverse doelgroepen. De kunstraad vindt het goed dat de instelling hiervoor een communicatiebureau in de arm neemt. Silbersee wil nieuwe verhalen maken, maar de kunstraad ziet de daarvoor benodigde meerstemmigheid niet terug in de samenstelling van de vaste organisatie. Het zijn vooral de freelancers en de partners die de diversiteit op en achter het podium moeten realiseren. De kunstraad ziet de bevoegdheid bij artistiek leider Romain Bischoff, die de noodzaak voelt om inclusief te denken en te werken. Het aantrekken van een nieuwe creatief producer, met een meerkleurig perspectief, vindt de kunstraad een goede ontwikkeling.

Silbersee wil nieuwe onderbelichte verhalen vertellen. In de plannen voor het productiehuis en de samenwerkingspartners ziet de kunstraad niet direct een invulling van deze ambitie. De kunstraad is van mening dat de nieuwe verhalen van de Vrijplaats kunnen komen, waar de vertaling naar de grote zaal die onderdeel is van de functie waar Silbersee een aanvraag voor heeft ingediend, niet wordt gemaakt.

Silbersee opteert voor functieplek 1 in de Amsterdam Bis 2021-2024: Theatergezelschap of theaterproductie­maatschappij dat/die vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuwe/onvertelde verhalen van jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, interdisciplinair werkt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt onder meer in grote zalen. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, Silbersee deze functieplek niet toe te kennen.

URBAN MYTH

Urban Myth maakt sinds 2001 interdisciplinaire theatervoorstellingen voor de grote en kleine zaal van ITA. Onder leiding van regisseur Jörgen Tjon A Fong brengt het gezelschap voorstellingen die veelal een zoektocht zijn naar antwoorden op actuele en maatschappelijke vraagstukken op het gebied van diversiteit. De levens van bekende en minder bekende historische figuren stonden de afgelopen jaren centraal, zoals burgerrechtenactivist Robert F. Williams, Ella Fitzgerald en Martin Luther King.

In samenwerking met het Amsterdam Museum heeft Tjon A Fong, als curator, een fototentoonstelling gemaakt onder de noemer Hollandse Meesters Her-Zien. In dit werk kruipen prominente Nederlanders van kleur in de huid van historische Nederlanders van kleur. Urban Myth is ook betrokken bij de tentoonstelling van het Rijksmuseum over het slavernijverleden en werkte in 2020 mee aan een tentoonstelling in Museum het Rembrandthuis.

De komende jaren wil Urban Myth zich ontwikkelen tot een culturele instelling die verhalen presenteert – zowel in voorstellingen als met

exposities – die voortvloeien uit de Nederlandse en Europese cultureel diverse geschiedenis. De term *afropean identity*, waarbij de zwarte Europese identiteit als vanzelfsprekend onderdeel van de Europese cultuur wordt gezien, is hierbij het uitgangspunt.

Urban Myth belicht in de komende jaren de levens van Joseph Bologne Chevalier de Saint-George, een zwarte componist in het Parijs van de 18e eeuw, en de Afrikaans-Nederlandse familie Rühle-Botri, die een prominente rol speelde in de slavenhandel.

ADVIES

Artistiek belang

De missie van het gezelschap is helder. Urban Myth wil bezoekers confronteren met eigen denkpatronen en ze een spiegel voorhouden. Dit doet het gezelschap met actueel repertoire gebaseerd op historische verhalen en figuren. De Amsterdamse Kunstraad is positief over de tot dusver gerealiseerde activiteiten. Urban Myth heeft zich tot een belangrijke speler in het theater ontwikkeld en speelt sinds kort ook een rol in het museale veld. Daarbij staat het streven naar een inclusieve samenleving centraal. Urban Myth belicht en bezielt verhalen waarmee het beeld van de geschiedenis verrijkt en verbreed wordt. De noodzaak om onderbelichte verhalen te vertellen, komt in de aanvraag goed naar voren.

Urban Myth brengt aansprekend muziektheater met goede muzikanten en aantrekkelijke performers. De Afro-Europese identiteit wordt door Urban Myth als narratief opgenomen in het theaterlandschap. Hier spreekt urgentie uit. Producties van Urban Myth kenmerken zich door een episch element. Acteurs richten zich vaak direct tot het publiek. De voorstellingen hebben een herkenbare stijl en spreken een breed publiek aan, al zijn de teksten soms wat stroef en is de regie soms wat statisch.

Oprichter van Urban Myth, Jörgen Tjon A Fong, heeft de stap gezet om te gaan schrijven voor theater. De kunstraad verwelkomt het maken van nieuw tekstrepertoire voor zowel jeugd als volwassenen.

De jeugdvoorstelling Martin Luther King is goed ontvangen en bekroond met een Gouden Krekel. Komende periode staan er twee repries en twee nieuwe jeugdproducties op stapel, naast de activiteiten rond talentontwikkeling en een jaarlijkse productie voor de grote zaal.

De aanvraag gaat uitgebreid in op de historische achtergrond van uitgekozen hoofdpersonages. Urban Myth is onderscheidend in zijn onderwerpkeuzes, maar de gestelde artistieke ambities zijn in de nieuwe plannen zowel in regie als in de vormgeving niet uitgewerkt. Uitspraken over muzikale dramaturgie of stijlkeuzes zijn eveneens afwezig. Voor een instelling die zich afficheert als muziektheatergezelschap is dit een gemis. De kunstraad kan zich daardoor geen goed beeld vormen van het eindresultaat of de impact op de publiekservaring. Bovendien worden er weinig namen van betrokken artistieke medewerkers genoemd. Het geheel wekt de indruk dat de artistieke taken voornamelijk bij de artistiek leider liggen. Wanneer er wel andere artistiek betrokkenen worden genoemd, ziet de kunstraad de contouren van een interessant beeldend theaterproject ontstaan.

Oprichter Tjon A Fong is een veelzijdig talent. Hij volgde in 2019 een opleiding tot curator aan de universiteit van Salzburg. De aanvraag maakt helder hoe de museumactiviteiten van Tjon A Fong, zoals het cureren van Hollandse Meesters Her-Zien, een groter omgevingsbewustzijn opleveren en doorwerken in de inhoudelijke keuzes van de theaterplannen.

Zijn aanpak is innovatief en heeft zelfs in het buitenland de aandacht getrokken. De kunstraad vindt het positief dat Urban Myth doorgaat op deze weg, waarbij het gezelschap beoogt de scheidslijnen tussen beeldende kunst en theater diffuser te maken. Kennis over het verleden van museale instellingen kan zo geïncorporeerd worden in de voorstellingen.

Onderzoek naar de Europese geschiedenis levert spannende en soms navrante verhalen op, zoals de voorgenomen expositie/voorstelling over de Afrikaans-Nederlandse familie Rühle-Botri. De kunstraad is benieuwd of dit ook tot vernieuwing op artistiek vlak zal leiden, zoals in de aanvraag gesteld wordt. Het is niet altijd duidelijk in hoeverre het gaat om de persoonlijke fascinatie van de artistiek leider of de koers van Urban Myth.

Theatervoorstellingen van Urban Myth hebben al op een aantal internationale festivals gespeeld. Ook hier ziet de kunstraad mogelijkheden tot internationale groei, maar plannen in die richting zijn nog niet vastomlijnd. In de museale activiteiten liggen kansen voor internationale samenwerking.

Belang voor de stad

In de aanvraag komt duidelijk een bevolgen artistiek leider naar voren die zich stevig positioneert als inspirerende gesprekspartner in het publiek debat. Het gezelschap slaagt er opvallend goed in om belangrijke spelers in het culturele veld aan zich te binden. Samenwerkingen met instituten en organisaties in de beeldende kunst zijn interessant en vruchtbaar. Dit biedt structurele kansen voor het gezelschap nu dekolonisatie op de agenda van diverse musea zal blijven staan. Met name grote instellingen in het centrum van Amsterdam vinden in Tjon A Fong een inspirerende gesprekspartner. De kunstraad denkt dat Urban Myth zich nog sterker kan verankeren in de overige stadsdelen. De voorstellingen van Urban Myth zijn verspreid over de stad, maar opvallend is dat Nieuw-West in de plannen ontbreekt.

Urban Myth vertelt inzichtelijk voor wie het gezelschap de voorstellingen maakt en waarom. De gekozen verhalen sluiten goed aan bij het brede publiek dat de instelling wil bedienen. Dat in die verhalen de kracht van zwarte identiteit wordt belicht, is aansprekend en van belang. Het vergroot de maatschappelijke relevantie van het gezelschap.

Urban Myth doet aan educatie via de jeugdvoorstellingen en middels educatieprogramma's van de museumpartners. Door de daar aanwezige deskundigheid kan dit goede resultaten opleveren.

Talentontwikkeling vindt plaats in samenwerking met Podium Mozaïek als onderdeel van het programma PM2024. Dit podium zal de makers uit uiteenlopende disciplines praktische faciliteiten bieden, terwijl de artistieke begeleiding in handen ligt van Urban Myth. Deze plannen ogen vrijblijvend. De aanvraag stelt een veelheid aan interessante onderzoeksvragen, maar een uitwerking of onderzoeksmethode ontbreekt. Het is onduidelijk welke verantwoordelijkheden bij Urban Myth liggen en

hoe begeleidingstrajecten structureel vorm krijgen. Er ontbreekt eveneens een plan voor doorstroommogelijkheden, om te beginnen binnen het eigen gezelschap. Bij de namen van mogelijk te begeleiden talent, ziet de kunstraad makers staan die zich al hebben bewezen. Bovendien is de expertise in het begeleiden van beeldend kunstenaars op dit moment volgens de kunstraad nog te weinig geborgd in de organisatie. De kunstraad concludeert dat Urban Myth wat betreft talentontwikkeling te veel leunt op Podium Mozaïek en diens productiehuis PM2024.

Uitvoerbaarheid

Urban Myth wil de organisatie bestendigen en het aantal activiteiten uitbouwen, maar dat vindt geen vertaling in de gekozen organisatievorm. Artistiek leider Tjon A Fong is als enige in vaste dienst. Veel van de artistieke werkzaamheden zoals regie, scriptontwikkeling en het cureren van tentoonstellingen liggen bij hem. Groei en schaalvergroting gaan wat de kunstraad betreft gepaard met taakverdeling. In de aanvraag worden hiervoor nog geen namen genoemd.

Urban Myth wil van een netwerkorganisatie uitgroeien naar een steviger, meer duurzame organisatievorm. Hiervoor vindt de kunstraad de omvang van een aantal functies, zoals die van zakelijk leider (0,67 fte) krap bemeten. Dat het team uitgebreid wordt met een marketingexpert is een goede ontwikkeling. Verkoop van de voorstellingen en boekingen zijn tot nu toe uitbesteed aan externe partijen. Ook voor de casting worden partners ingeschakeld.

De functies voor dramaturg en muzikaal leider zijn niet ingevuld, terwijl Urban Myth aangeeft dat de driehoek regisseur-dramaturg-muzikaal leider essentieel is voor artistieke ontwikkeling. De kunstraad mist continuïteit en twijfelt hierdoor over de artistieke uitvoerbaarheid van de meerjarenplannen.

Jaarlijks wil Urban Myth een drietal muziektheaterprojecten (grote zaal, kleine zaal en een talentontwikkelingstraject) realiseren, daarnaast één beeldend-kunstproject. De multidisciplinaire inzet van de artistiek leider in de discipline muziektheater en in de visuele kunst is prikkelend, maar ook risicovol. De theater- en museumsector verschillen als het gaat

om langetermijnplanning, risicomanagement of publiciteit. Hoe Urban Myth deze werelden organisatorisch bijeenbrengt, maakt de aanvraag niet inzichtelijk.

Het eigen vermogen is beperkt, en dit baart de kunstraad zorgen. De instelling nam te veel risico door afgelopen periode het eigen vermogen aan te wenden voor een toename aan activiteiten en een internationale tournee. Komende periode wordt de reserve naar verwachting aangesproken voor uitgaves aan technische apparatuur (zenders en lichttafel).

De begroting verdriedubbelt. Urban Myth wil de Fair Practice Code gaan volgen door haar medewerkers volgens cao te vergoeden. Ook signaleert Urban Myth een hoge werkdruk en wil de instelling meer ruimte geven aan marketing. Dat zijn goede plannen, maar daarmee is de beoogde groei nog onvoldoende onderbouwd.

Binnen de zakelijke paragrafen is het marketingaandeel goed uitgewerkt. Het marketingplan oogt fris, helder en onconventioneel. Het is mooi dat marketing ingezet wordt voor de totale missie in plaats van alleen om voorstellingen te verkopen. In de aankomende periode is marketing gericht op *branding* en lange lijnen. De genoemde kanalen, methodes en samenwerkingspartners lijken te passen bij de beoogde publieksgroepen. Met verschillende middelen (van interviews met influencers tot Spotify-afspeellijsten en diverse radiozenders) zullen nieuwe doelgroepen worden bereikt. Urban Myth poogt meer jongeren naar haar voorstellingen te krijgen, maar de wijze waarop blijft onderbelicht, behalve dan dat ze bereikt worden via social media en andere online kanalen.

Succesvol is ook de casting van bekende Nederlanders: het vergroot niet alleen de landelijke naamsbekendheid van het gezelschap, het vergroot ook de aandacht voor de verhalen die toegevoegd worden aan de (gedeelde) geschiedenis. Ook door de inzet van kunstenaars als Brian Elstak, Raquel van Haver en Iris Kensmil, verwacht de kunstraad dat een divers publiek tot Urban Myth wordt aangetrokken. Maar ondanks de goede plannen vraagt de kunstraad zich af wel of dit al direct in 2021 zal leiden tot meer dan een verdubbeling van de publieksinkomsten.

Diversiteit en inclusie

Urban Myth vertelt al jaren verhalen vanuit een meerstemmig perspectief en onderstreept met verschillende producties dat meerstemmigheid al eeuwen onderdeel uitmaakt van onze maatschappij. De instelling heeft een sterk netwerk in de Surinaams-Antilliaanse gemeenschap, ook wat partners betreft. Ambities in publieksbereik zijn breed geformuleerd, met een extra focus op het bereiken van de Turks-Nederlandse en Arabisch-Nederlandse bevolking.

Daarnaast werkt Urban Myth samen met gevestigde instellingen om ook hier de dialoog rond inclusiviteit te voeden. De kunstraad is hier enthousiast over, het zichtbaar maken van de geschiedenis van de zwarte identiteit heeft baat bij doorlopend onderzoek.

Wat diversiteit in het personeelsbestand betreft, geeft de instelling aan hier bij werving op te letten. Er worden geen concrete acties of streefdoelen aan verbonden. Op het toneel ziet de kunstraad de diversiteit van de stad weerspiegeld. Urban Myth draagt bovendien bij aan een verbreding van het palet aan spelers en musici, door ook makers te casten die geen geijkte trajecten hebben doorlopen.

Urban Myth opteert voor functieplek 1 in de Amsterdam Bis 2021-2024: theatergezelschap of theaterproductiemaatschappij dat/die vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuwe/onvertelde verhalen van jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, interdisciplinair werkt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt, onder meer in grote zalen. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, Urban Myth deze functieplek niet toe te kennen.
